

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

12 JANVIER 1960.

PROJET DE LOI

portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique et la République Fédérale d'Allemagne, concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque, en matière civile ou commerciale, des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques, du Protocole additionnel à cette Convention et de l'échange de lettres, signés à Bonn, le 30 juin 1958.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi que nous avons l'honneur de vous soumettre porte en son article premier approbation d'une Convention, d'un Protocole additionnel et d'un échange de lettres, signés à Bonn, le 30 juin 1958, concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque des décisions judiciaires et des sentences arbitrales rendues en matière civile ou commerciale, ainsi que les actes authentiques.

En l'absence de convention, les décisions judiciaires rendues dans l'un des deux pays ne peuvent, en vertu du principe de l'imperium que traduit notamment l'article 10 de la loi belge du 25 mars 1876 contenant le titre I du livre préliminaire du Code de procédure civile, être exécutées dans l'autre pays sans révision du fond du procès.

La Convention répond non seulement au souci de faire œuvre juridique mais aussi au vœu des milieux commerciaux et industriels; elle est en effet de nature à apporter une plus grande sécurité dans les relations économiques entre les deux pays. Elle répond également au vœu des auteurs du Traité instituant la Communauté Economique Européenne, lequel en son article 220 contient un engage-

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

12 JANUARI 1960.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de erkenning en de wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken, van het Aanvullend Protocol bij deze Overeenkomst en van de wisseling van brieven, ondertekend op 30 juni 1958, te Bonn.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het wetsontwerp dat wij de eer hebben U ter bespreking voor te leggen beoogt in zijn eerste artikel de goedkeuring van een Overeenkomst, van een Aanvullend Protocol en van een wisseling van brieven, op 30 juni 1958 te Bonn ondertekend, betreffende de erkenning en de wederzijdse tenuitvoerlegging van de in burgerlijke zaken en in handelszaken gewezen rechterlijke beslissingen en scheidsrechterlijke uitspraken, alsmede van authentieke akten.

Zo er ter zake geen overeenkomst bestaat, kunnen de in een van beide landen gewezen rechterlijke beslissingen, krachtens het gezagsprincipe onder meer vastgelegd in artikel 10 van de Belgische wet van 25 maart 1876 inhoudende titel I van het voorafgaande boek van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, niet in het andere land worden ten uitvoer gelegd zonder herziening van de grond van het geding.

De Overeenkomst is niet alleen het gevolg van juridische bekommernissen maar komt eveneens tegemoet aan de wens van handels- en nijverheidsmilieus, zij kan immer een groter zekerheid in de economische betrekkingen tussen beide landen tot stand brengen. Zij komt eveneens tegemoet aan de wens van de opstellers van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, waarvan arti-

ment des Etats membres d'entamer entre eux des négociations en vue de la simplification des formalités auxquelles sont subordonnées la reconnaissance et l'exécution réciproques des décisions judiciaires et des sentences arbitrales.

Quelques conventions multilatérales auxquelles la Belgique et la République Fédérale d'Allemagne sont parties ou seront prochainement appelées à le devenir comportent déjà des règles sur l'exequatur mais dans des domaines limités.

Ainsi en est-il de la Convention de La Haye du 17 juillet 1905/1er mars 1954 sur la procédure civile; cette Convention vise en ses articles 18 et 19 l'exécution réciproque de décisions judiciaires, mais seulement en ce qui concerne les frais et dépens d'un procès dans le cas où elles ont été prononcées contre le demandeur dispensé du versement de la *cautio judicatum solvi*.

Les deux pays sont également parties au Protocole de Genève du 24 septembre 1923 relatif à la validité des clauses d'arbitrage et à la Convention de Genève du 26 septembre 1927 concernant la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales rendues à l'étranger. Ces deux Accords internationaux ne sont toutefois applicables que si les parties au compromis ou à la clause compromissoire sont soumises à la juridiction d'Etats différents et, de plus, la Belgique a restreint leur application aux seuls contrats réputés commerciaux par son droit national.

Il est également permis d'envisager que la Belgique et la République Fédérale d'Allemagne ratifieront les Conventions élaborées à la Huitième Session de la Conférence de La Haye de droit international privé concernant l'une la reconnaissance et l'exécution des jugements rendus, en matière d'obligations alimentaires envers les enfants, l'autre, le for contractuel en cas de vente à caractère international d'objets mobiliers corporels ⁽¹⁾. Dans l'état actuel des choses, la grosse majorité des jugements intervenus dans l'un ou l'autre des deux pays reste donc sous l'empire du droit commun avec tous les inconvénients qui peuvent en résulter pour les parties : incertitude, lenteur et frais renouvelés.

Dans sa structure, la Convention entre la Belgique et la République Fédérale d'Allemagne se différencie quelque peu des conventions analogues conclues avec la France, le 8 juillet 1899, et avec les Pays-Bas le 28 mars 1925. Alors que ces deux dernières conventions contiennent des règles de compétence indépendantes de la reconnaissance et de l'exequatur, dans la présente Convention, tout comme dans celle conclue avec la Grande-Bretagne le 2 mai 1934, les règles de compétence n'interviennent qu'en fonction de la reconnaissance et de l'exequatur. Cette différence de conception ne semble toutefois pas de nature à porter une atteinte sensible à la portée pratique de la Convention.

A la différence également des conventions précitées, celle intervenue avec la République Fédérale d'Allemagne ne contient aucune disposition sur la faillite. Les délégués allemands ont éprouvé la crainte que le règlement dans la

kel 220 een verbintenis vanwege de Lid-Staten bevat om met elkaar in onderhandeling te treden met het oog op de vereenvoudiging van de formaliteiten waaraan de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en scheidsrechterlijke uitspraken onderworpen zijn.

Enkele multilaterale overeenkomsten waartoe België en de Bondsrepubliek Duitsland zijn toegetreden of waartoe ze eerlang zullen uitgenodigd worden, bevatten reeds bepalingen met betrekking tot het exequatur, zij het dan ook voor beperkte gebieden.

Dit is het geval voor het Verdrag van 's Gravenhage van 17 juli 1905/1 maart 1954 betreffende de burgerlijke rechtsvordering; de artikelen 18 en 19 van deze Overeenkomst hebben betrekking op de wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, maar alleen ten aanzien van de kosten van een geding ingeval zij zijn uitgesproken ten laste van de eiser die van de storting van de *cautio judicatum solvi* is vrijgesteld.

Beide landen zijn eveneens toegetreden tot het Protocol van Genève van 24 september 1923 betreffende de geldigheid van de arbitrage-clausules en tot het Verdrag van Genève van 26 september 1927 betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van de in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken. Die twee internationale overeenkomsten zijn echter enkel van toepassing indien de partijen tot het compromis of tot het scheidsrechterlijk beding aan de rechtsmacht van verschillende Staten onderworpen zijn en bovendien heeft België de toepassing ervan beperkt tot die contracten die door zijn nationale wetgeving geacht worden handelscontracten te zijn.

Men mag eveneens aannemen dat België en de Bondsrepubliek Duitsland de overeenkomsten zullen bekrachtigen welke op de Achtste Zitting van de Haagse Conferentie voor het internationaal privaatrecht werden uitgewerkt en waarvan de ene betrekking heeft op de erkenning en de tenuitvoerlegging van de in zake onderhoudsverplichtingen jegens kinderen gewezen vonnissen, de andere op de contractueel bepaalde rechterlijke bevoegdheid ingeval van internationale verkoop van roerende lichamelijke zaken ⁽¹⁾. In de huidige stand van zaken blijft het grootste gedeelte van de in een of andere van beide landen gewezen vonnissen onder de gelding van het gemeen recht met al de bezwaren die daaruit voor partijen kunnen voortvloeien : onzekerheid, traagheid en nieuwe kosten.

Naar haar structuur verschilt de Overeenkomst tussen België en de Bondsrepubliek Duitsland enigszins van de gelijkaardige overeenkomsten met Frankrijk, op 8 juli 1899, en met Nederland, op 28 maart 1925 gesloten. Terwijl die twee laatstgenoemde overeenkomsten bevoegdheidsregelen bevatten los van de erkenning en van het exequatur, komen in deze overeenkomst, zoals trouwens in die gesloten met Groot-Brittannië op 2 mei 1934, de bevoegdheidsregelen enkel voor in samenhang met de erkenning en het exequatur. Dit verschil van opvatting lijkt echter niet van zulke aard dat het aan de praktische draagwijdte van de Overeenkomst merkbaar afbreuk zou kunnen doen.

Anders ook dan in voornoemde overeenkomsten bevat deze, gesloten met de Bondsrepubliek Duitsland, geen enkele bepaling over het faillissement. De Duitse afgevaardigden vreesden dat men, door deze tamelijk ingewikkelde

⁽¹⁾ Conferentie de La Haye de Droit international privé. Actes de la huitième session, 3 au 24 octobre 1956 : projet de convention concernant la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière d'obligations alimentaires envers les enfants, p. 351, signée par la Belgique le 11 juillet 1958; projet de convention sur la compétence du for contractuel en cas de vente à caractère international d'objets mobiliers corporels, p. 344, signée par la Belgique, le 24 avril 1958.

⁽¹⁾ Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht. Handelingen van de achtste zitting, 3 tot 24 oktober 1956 : ontwerp-verdrag betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van de beslissingen inzake onderhoudsverplichtingen jegens kinderen, blz. 351, door België ondertekend op 11 juli 1958; ontwerp-verdrag over de contractueel bepaalde rechterlijke bevoegdheid ingeval van internationale verkoop van roerende lichamelijke zaken, blz. 344, door België ondertekend op 24 april 1958.

Convention, de cette matière assez complexe, ne retarde l'issue des négociations. Il a été convenu que la faillite ferait l'objet de négociations ultérieures.

Nous ne croyons pas devoir commenter chacun des articles de la Convention, celle-ci ayant fait l'objet d'un rapport qui vous est également soumis et qui a été rédigé d'un commun accord par les négociateurs belges et allemands. Ce rapport constitue dès lors le commentaire autorisé de la Convention.

Quelques points seulement doivent être soulignés. En vertu de son article premier (3), la Convention est notamment applicable aux mandats d'exécution et aux décisions par lesquels le montant des frais du procès est fixé ultérieurement.

Ces précisions qui ne figurent pas dans les autres conventions d'exécution conclues par la Belgique, ont été introduites à la demande des délégués allemands.

Il a paru utile de mentionner les mandats d'exécution qui, à proprement parler, ne sont pas toujours des décisions judiciaires, étant donné qu'ils peuvent être établis par des greffiers. En l'occurrence, il s'agit en droit allemand, de mandats délivrés pour aboutir au paiement des créances non contestées. Quoique ces décisions ne soient pas motivées, il a paru qu'il n'y avait aucune raison sérieuse de les écarter du champ d'application de la Convention, étant donné que tous les éléments qui peuvent éclairer la cause apparaissent dans ce document, que le débiteur a disposé de voies de recours devant la juridiction ordinaire et que, finalement, ces mandats ne sont délivrés que lorsque le débiteur se trouve en Allemagne.

Des raisons sensiblement analogues ont motivé la précision quant aux décisions par lesquelles le montant des frais du procès est fixé ultérieurement, décisions qui en Allemagne peuvent également être rendues par des greffiers.

D'autre part, aux termes de la Section I du Protocole additionnel, les deux Etats contractants se sont engagés à prendre les mesures appropriées en vue de simplifier l'exercice des voies de recours contre la décision d'exequatur.

Les règles qui devront être suivies ont été insérées dans un Protocole et non dans la Convention elle-même, étant donné qu'en vertu du droit existant dans la République Fédérale d'Allemagne, elles doivent faire l'objet de dispositions législatives distinctes.

En Belgique, à l'instar de ce qui est prévu dans la Convention franco-belge du 8 juillet 1899 (art. 14 et 18) et dans la Convention belgo-néerlandaise du 28 mars 1925 (art. 14 et 18), la voie de l'opposition sera supprimée et le délai d'appel ramené de 2 mois à 28 jours. Cette règle fait l'objet de l'article 2 du projet de loi soumis à votre approbation.

Pour le surplus, nous ne croyons mieux faire que de vous renvoyer au rapport des délégués qui analyse d'une manière suffisamment précise semble-t-il les différentes dispositions de la Convention ainsi que du Protocole additionnel.

stuf in de Overeenkomst te regelen, de afloop van de onderhandelingen zou vertragen. Er werd overeengekomen dat over het faillissement later zou worden onderhandeld.

Wij menen niet dat het nodig is ieder artikel van de Overeenkomst te commentariëren, aangezien over de Overeenkomst een verslag is opgemaakt dat U eveneens wordt voorgelegd en dat in onderlinge overeenstemming door de Belgische en Duitse onderhandelaars werd opgesteld. Dit verslag vormt aldus de geautoriseerde toelichting bij de Overeenkomst.

Slechts op enkele punten dient nader gewezen te worden. Krachtens het eerste artikel (3) is de Overeenkomst onder meer van toepassing op de bevelen tot tenuitvoerlegging en op de beslissingen waarbij het bedrag van de proceskosten later wordt vastgesteld.

Die bepalingen, welke men niet in de andere door België gesloten exequatur-overeenkomsten aantreft, werden op verzoek van de Duitse afgevaardigden opgenomen.

Het is nuttig gebleken de bevelen tot tenuitvoerlegging te vermelden alhoewel die, eigenlijk gesproken, niet steeds rechterlijke beslissingen zijn, aangezien zij door griffiers kunnen opgemaakt worden. Feitelijk gaat het, in het Duitse recht, om bevelen die worden verleend ten einde de betaling van niet betwiste schuldvorderingen te bekomen. Alhoewel die beslissingen niet met redenen zijn omkleed, bleken er geen ernstige redenen voorhanden te zijn om ze buiten de toepassingsfeer van de Overeenkomst te houden, aangezien al de gegevens die de zaak kunnen toelichten in dit bescheid voorkomen, aangezien ook de schuldenaar zich tot de gewone rechtbanken heeft kunnen wenden en aangezien ten slotte, die bevelen enkel verleend worden als de schuldenaar zich in Duitsland bevindt.

Ongeveer dezelfde redenen hebben aanleiding gegeven tot de bepaling met betrekking tot de beslissingen, waarbij het bedrag van de proceskosten later wordt vastgesteld. Deze beslissingen immers kunnen in Duitsland eveneens door griffiers worden verleend.

Verder hebben, naar luid van Afdeling I van het Aanvullend Protocol, beide Verdragsluitende Staten zich ertoe verbonden de gepaste maatregelen te nemen om het aanwenden van rechtsmiddelen tegen de beslissing tot tenuitvoerlegging te vereenvoudigen.

De te volgen regels werden in een Protocol en niet in de Overeenkomst zelf opgenomen, aangezien zij, krachtens het recht in de Bondsrepubliek Duitsland, het voorwerp van afzonderlijke wetsbepalingen moeten uitmaken.

In België zal, naar het voorbeeld van wat in de Frans-Belgische Overeenkomst van 8 juli 1899 (art. 14 en 18) en in de Belgisch-Nederlandse Overeenkomst van 28 maart 1925 (art. 14 en 18) is bepaald, het middel van het verzet worden opgeheven en de termijn voor hoger beroep van 2 maanden op 28 dagen worden gebracht. Die regel vindt men terug in artikel 2 van het wetsontwerp dat U ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Voor het overige menen wij dat wij niets beter kunnen doen dan U te verwijzen naar het verslag der afgevaardigden dat, naar het ons voorkomt, op voldoende duidelijke wijze de verschillende bepalingen van de Overeenkomst alsmede van het Aanvullend Protocol ontleedt.

Le Ministre des Affaires Etrangères,

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. WIGNY.

Le Ministre de la Justice,

De Minister van Justitie,

L. MERCHIEERS.

RAPPORT DES NEGOCIATEURS.

I. — Remarques d'ordre général.

Cette Convention tend à régler la reconnaissance et l'exécution réciproque des décisions judiciaires et des sentences arbitrales en matière civile ou commerciale ainsi que des actes authentiques.

Dans l'état actuel des choses, sous réserve de quelques matières spéciales réglées par convention, les décisions judiciaires rendues en matière civile ou commerciale par les tribunaux de la République Fédérale ne peuvent, en général, être reconnues et recevoir force exécutoire en Belgique qu'après révision du fond de l'affaire, c'est-à-dire qu'un nouveau procès doit être engagé. Telle est, en effet, l'économie de l'article 10 de la loi belge du 25 mars 1876 contenant le titre I du livre préliminaire du Code de procédure civile.

De ce fait, les jugements belges ne peuvent être reconnus ni exécutés dans la République Fédérale d'Allemagne, la réciprocité exigée par le paragraphe 328, premier alinéa, n° 5 du Code de procédure civile allemande n'existant pas.

II. — Commentaire des articles.

Article premier.

L'article premier pose le principe de la reconnaissance réciproque des décisions judiciaires en matière civile et commerciale.

Les délégations ont été d'accord pour reconnaître que les matières civile et commerciale se caractériseront par leur nature même, indépendamment du caractère de la juridiction qui a rendu la décision. Ce point est régi par le droit de l'Etat où la décision a été rendue. Par contre, la Convention ne s'applique qu'aux décisions judiciaires. Sont donc exclues de son champ d'application, les décisions rendues par les autorités administratives.

1. La reconnaissance s'applique non seulement aux décisions passées en force de chose jugée, mais aussi aux décisions qui sont encore susceptibles d'être attaquées par les voies de recours ordinaires, c'est-à-dire en Belgique par l'opposition ou l'appel, en Allemagne par Einspruch (opposition), Berufung (appel), ou Revision (révision) et pour des matières spéciales par Beschwerde et Widerspruch.

Cette dernière règle constitue une innovation importante au regard des conventions précédemment conclues par l'Allemagne, notamment avec la Suisse et l'Italie; fondée sur la confiance réciproque entre tribunaux des deux pays, elle réalise un progrès en ce qu'elle permet au demandeur d'obtenir une reconnaissance et une exécution plus rapide de ses droits.

La reconnaissance ne doit cependant intervenir que s'il s'agit d'une décision définitive, c'est-à-dire qui met fin à l'instance, soit pour le tout, soit pour partie, devant le magistrat qui en est saisi, alors même que ce magistrat pourrait encore avoir à en connaître ultérieurement sur opposition ou que cette décision pourrait être modifiée à la

VERSLAG DER ONDERHANDELAARS.

I. — Algemene opmerkingen.

Deze Overeenkomst heeft tot doel de erkenning en de wederzijdse tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissingen en scheidsrechterlijke uitspraken in burgerlijke zaken of in handelszaken alsmede van de authentieke akten te regelen.

In de huidige stand van zaken kunnen, met uitzondering van enkele bij overeenkomst geregelde bijzondere stoffen, de in burgerlijke of handelszaken door de rechtbanken van de Bondsrepubliek gewezen rechterlijke beslissingen in het algemeen in België eerst erkend worden of er uitvoerende kracht verkrijgen na herziening van de grond van de zaak, wat betekent dat een nieuw geding moet worden ingesteld. Zulks wordt immers geëist door artikel 10 van de Belgische wet van 25 maart 1876 inhoudende titel I van het voorafgaande boek van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Hierdoor kunnen de Belgische vonnissen noch worden erkend, noch ten uitvoer worden gelegd in de Bondsrepubliek Duitsland, aangezien de door paragraaf 328, eerste lid, n° 5, van het Duitse Wetboek van burgerlijke rechtsvordering geëiste wederkerigheid niet bestaat.

II. — Commentaar op de artikelen.

Eerste artikel.

Het eerste artikel stelt als principe dat de rechterlijke beslissingen in burgerlijke zaken en in handelszaken wederzijds zullen erkend worden.

De afvaardigingen waren het ermede eens te erkennen dat de burgerlijke zaken en handelszaken uit hun aard zelf zullen blijken, zonder dat daarbij dient gelet op de aard van het gerecht dat de beslissing heeft gewezen. Dit punt wordt beheerst door het recht van de Staat waar de beslissing gewezen werd. Daarentegen is de Overeenkomst enkel van toepassing op rechterlijke beslissingen. De door administratieve instanties gewezen beslissingen vallen dus buiten de werkingsfeer van de Overeenkomst.

1. De erkenning is niet alleen van toepassing op de in kracht van gewijsde gegane beslissingen, maar ook op de beslissingen, waartegen nog de gewone rechtsmiddelen openstaan, namelijk in België verzet of hoger beroep, in Duitsland Einspruch (verzet), Berufung (hoger beroep) of Revision (herziening) en voor bijzondere stoffen Beschwerde en Widerspruch.

Deze laatste regel brengt een belangrijke nieuwigheid vergeleken met de voorheen door Duitsland gesloten overeenkomsten, onder meer met Zwitserland en Italië; daar hij op het wederzijds vertrouwen tussen rechtbanken van beide landen is gesteund, brengt hij een vooruitgang tot stand doordat hij de eiser gelegenheid biedt om een vluggere erkenning en tenuitvoerlegging van zijn rechten te bekomen.

De erkenning mag echter maar geschieden indien het een definitieve beslissing betreft, d.w.z. een beslissing die een einde maakt aan het geding, in zijn geheel, hetzij aan een gedeelte ervan, voor de magistratuur bij wie het werd aangebracht, zelfs indien de mogelijkheid blijft dat die magistratuur er later op verzet nog zou moeten van kennis

suite d'une nouvelle action (par exemple, en matière de pension alimentaire) ⁽¹⁾. Sont donc exclues de l'application de la Convention, du côté belge, les décisions d'avant-dire droit, c'est-à-dire, les décisions préparatoires, interlocutoires et provisoires, du côté allemand, les jugements interlocutoires (Zwischenurteile, paragraphes 275 et 303 du Code de procédure civile), les jugements provisoires (Einstweilige Verfügungen, paragraphe 936 du Code de procédure civile ou Einstweilige Anordnungen, paragraphe 627 du Code de procédure civile).

Toutefois, en ce qui concerne les décisions provisoires, une exception est faite en faveur des décisions condamnant au paiement d'une somme d'argent. Cette exception se justifie surtout dans le domaine des obligations alimentaires. Une disposition analogue se trouve d'ailleurs à l'article 2, 3°, de la Convention élaborée à la huitième session de la Conférence de La Haye de Droit international privé, sur la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière d'obligations alimentaires envers les enfants.

D'autre part, il a paru utile de préciser les effets que la Convention donnera à la reconnaissance. En vertu du paragraphe premier, la reconnaissance aura pour effet d'attribuer aux décisions judiciaires rendues dans l'un des deux pays et invoquées dans l'autre, l'autorité dont elles sont revêtues dans le pays où elles ont été rendues. Ainsi, un jugement belge, quoique encore susceptible de voies de recours, mais ayant en Belgique l'autorité de la chose jugée, pourra être invoqué devant les juridictions allemandes et empêcher que la solution du litige soit remise en question.

De même, les jugements allemands, bien qu'encore susceptibles de voies de recours, auront en Belgique, comme effet, du fait de leur reconnaissance, que le litige ne pourra plus être remis en question devant une juridiction belge, ils produiront également leurs effets quant aux tiers intervenants ou appelés conformément aux paragraphes 68 et 74 du Code de procédure civile.

2. Le paragraphe 2 stipule expressément que la Convention est applicable aux décisions rendues en matière civile commerciale par les juridictions répressives. Cette disposition a pour but d'éviter tout doute quant à l'interprétation de la Convention et notamment la controverse qui a surgi dans l'application de la Convention belgo-néerlandaise du 28 mars 1925, la Cour de cassation des Pays-Bas ayant décidé par arrêt du 16 mars 1931 (N.V., 1931, p. 689) que les articles 11 et 12 ne concernaient pas les condamnations prononcées par le juge répressif en réparation du dommage causé à une partie civile.

3. La Convention englobe, en vertu de son paragraphe 3, les décisions tant en matière gracieuse que contentieuse. Cette règle est importante notamment pour les divorces admis en Belgique, par consentement mutuel.

Il faut néanmoins que ces décisions fixent les droits des parties de façon définitive, ainsi qu'il est exposé dans le commentaire du paragraphe premier.

⁽¹⁾ Sont compris dans les jugements définitifs, les « Vorbehaltsurteile » prévus par les paragraphes 302 et 599 du Code de procédure civile allemand et les jugements sur le fond prévus par le paragraphe 304 du même Code.

nemen of dat die beslissing ingevolge een nieuwe vordering zou kunnen gewijzigd worden (bij voorbeeld, inzake uitkering tot levensonderhoud) ⁽¹⁾. Van de toepassing van de Overeenkomst zijn dus aan Belgische zijde uitgesloten, de beslissingen die de eigenlijke berechting voorafgaan, namelijk de voorbereidende beslissingen, tussenbeslissingen en voorlopige beslissingen aan Duitse zijde, de tussen-vonnissen (Zwischenurteile, paragrafen 275 en 303 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering), de voorlopige vonnissen (Einstweilige Verfügungen, paragraaf 936 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering of Einstweilige Anordnungen, paragraaf 627 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Ten aanzien van de voorlopige beslissingen wordt er echter een uitzondering gemaakt voor de beslissingen houdende veroordeling tot de betaling van een geldsom. Die uitzondering vindt vooral haar rechtvaardiging op het gebied van de onderhoudsverplichtingen. Men treft trouwens een gelijkaardige bepaling aan in artikel 2, 3°, van de op de achtste zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht uitgewerkte Overeenkomst betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van de beslissingen inzake onderhoudsverplichtingen jegens kinderen.

Aan de andere kant is het nuttig gebleken de gevolgen te omschrijven die de Overeenkomst aan de erkenning zal geven. Krachtens de eerste paragraaf zal de erkenning tot gevolg hebben dat aan de in een van beide staten gewezen rechterlijke beslissingen die in de andere staat worden ingeroepen, het gezag wordt toegekend dat zij bezitten in het land waar zij gewezen werden. Zo kan een Belgisch vonnis dat, ofschoon er nog rechtsmiddelen tegen openstaan, in België echter kracht van gewijsde heeft, voor de Duitse rechtbanken worden ingeroepen zodat het niet meer mogelijk is dat de oplossing van het geschil opnieuw ter sprake komt.

Zo ook zullen de Duitse vonnissen, ook al staan er nog rechtsmiddelen tegen open, in België door hun erkenning tot gevolg hebben dat het geschil niet meer opnieuw kan worden aanhangig gemaakt voor een Belgisch gerecht; zij zullen eveneens uitwerking hebben ten aanzien van overeenkomstig de paragrafen 68 en 74 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering tussenkomende of in het geding geroepen derden.

2. Paragraaf 2 bepaalt uitdrukkelijk dat de Overeenkomst van toepassing is op de door de strafgerechten in burgerlijke zaken en in handelszaken gewezen beslissingen. Hierdoor wil men elke twijfel wegnemen met betrekking tot de uitlegging van de Overeenkomst en met name de betwisting die bij de toepassing van de Belgisch-Nederlandse Overeenkomst van 28 maart 1925 is ontstaan, wanneer de Nederlandse Hoge Raad bij arrest van 16 maart 1931 (N.V., 1931, blz. 689) beslist heeft dat de artikelen 11 en 12 niet van toepassing waren op de door de strafrechter uitgesproken veroordelingen tot vergoeding van de schade aan een burgerlijke partij veroorzaakt.

3. Krachtens haar paragraaf 3 omvat de Overeenkomst de beslissingen gewezen zowel in zaken van vrijwillige als van eigenlijke rechtspraak. Die regel is van belang, onder meer voor de in België toegelaten echtscheidingen door onderlinge toestemming.

Het is nochtans vereist dat die beslissingen het recht van partijen op definitieve wijze vaststellen, zoals in de commentaar op de eerste paragraaf is uiteengezet.

⁽¹⁾ De definitieve vonnissen omvatten de « Vorbehaltsurteile », bepaald in de paragrafen 302 en 599 van het Duitse Wetboek van burgerlijke rechtsvordering en de vonnissen ten gronde bepaald in paragraaf 304 van hetzelfde Wetboek.

La Convention s'applique également aux mandats d'exécution (Vollstreckungsbefehl, paragraphe 699 du Code de procédure civile) et, notamment, aux décisions sur le montant des frais du procès (Festsetzung durch den Urkundsbeamten, paragraphe 104 du Code de procédure civile) décisions judiciaires rendues par un greffier au nom du tribunal.

4. Le paragraphe 4 exclut de la Convention les décisions rendues en matière de faillite ou de concordat judiciaire.

Les délégations ont constaté, en effet, que ces questions délicates à régler sur le plan international, devraient faire l'objet d'un accord spécial.

Art. 2.

L'énumération des causes de refus donnée à l'article 2 correspond sensiblement à celles qui figurent dans l'article 10 de la loi belge du 25 mars 1876 et dans les conventions bilatérales conclues par les deux pays (article 4 des accords germano-suisse et germano-italien, article 11 des conventions franco-belge et belgo-néerlandaise).

La clause d'ordre public est ici mise au premier plan (paragraphe premier, 1°). Elle ne devra être invoquée que si la reconnaissance est contraire à des principes essentiels de l'ordre public de l'Etat où la reconnaissance est demandée. Il a été mis en relief au cours des négociations que l'examen devra avoir pour objet le point de savoir s'il serait porté atteinte à l'ordre public non par la décision elle-même, mais par sa reconnaissance.

Le premier alinéa, 2°, s'étend assez longuement sur les droits de la défense en cas de procédure par défaut.

Il faut d'abord que l'acte introductif d'instance ait été signifié au défendeur conformément à la législation de l'Etat où la décision a été rendue; cette législation comprend non seulement la loi interne mais aussi les conventions internationales. Il s'ensuit, notamment que les actes judiciaires destinés à des personnes se trouvant dans les pays contractants devront être transmis conformément aux dispositions de la Convention de La Haye, relative à la procédure civile à laquelle la Belgique et la République Fédérale d'Allemagne sont parties.

Ensuite, lorsque le défendeur n'avait, au moment de l'introduction de l'instance, aucun domicile connu, sera considérée comme valable la signification, effectuée en Belgique, conformément à l'article 69bis (3°), du Code de procédure civile et, dans la République Fédérale d'Allemagne, conformément au paragraphe 203, alinéa premier du Code de procédure civile. En effet, la régularité de la citation en justice doit s'apprécier d'après la loi du tribunal d'origine.

Toutefois, l'article 2, paragraphe premier (2°), fixe une règle supplémentaire : la reconnaissance pourra être refusée si le défendeur prouve qu'il n'a pas reçu la convocation en justice ou que celle-ci ne lui est pas parvenue en temps utile pour y répondre. A cet égard, la Convention ne spécifie pas quelle est la loi applicable; il s'ensuit qu'il s'agit là d'une question soumise à l'appréciation du juge auquel la reconnaissance est demandée. Cette clause de protection s'inspire de la Convention anglo-belge, article 3 (1) (b), et des

De Overeenkomst is eveneens van toepassing op de bevelen tot tenuitvoerlegging (Vollstreckungsbefehl, paragraaf 699 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering) en met name op de beslissingen omtrent het bedrag der proceskosten (Festsetzung durch den Urkundsbeamten, paragraaf 104 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering), rechterlijke beslissingen die door een griffier uit naam van de rechtbank worden gewezen.

4. Paragraaf 4 sluit de beslissingen gewezen inzake faillissementen of gerechtelijk akkoord van de Overeenkomst uit.

De afvaardigingen zijn immers tot de vaststelling gekomen dat die kwesties, welke op internationaal plan zo kies om regelen zijn, best in een bijzonder akkoord zouden behandeld worden.

Art. 2.

De in artikel 2 gegeven opsomming van de redenen tot weigering komt in grote mate overeen met die welke men vindt in artikel 10 van de Belgische wet van 25 maart 1876 en in de door beide landen gesloten bilaterale verdragen (artikel 4 van de Duits-Zwitserse en de Duits-Italiaanse overeenkomsten, artikel 11 van de Frans-Belgische en de Belgisch-Nederlandse overeenkomsten).

De clausule betreffende de openbare orde is hier vooraan gezet (eerste paragraaf, 1°). Zij mag enkel worden ingeroepen indien de erkenning strijdig is met de essentiële principes van de openbare orde van de Staat waar de erkenning wordt gevraagd. In de loop van de onderhandelingen werd er de nadruk op gelegd dat het onderzoek niet moet uitwijzen of de beslissing tegen de openbare orde indruist, maar wel of de erkenning daarvan zulk resultaat heeft.

Het 2° van het eerste lid weidt nogal uitvoerig uit over de rechten van verdediging ingeval van rechtspleging bij verstek.

In de eerste plaats is vereist dat de akte tot inleiding van het geding aan de verweerder is betekend geworden overeenkomstig de wetgeving van de Staat waar de beslissing werd gewezen; die wetgeving omvat niet enkel de nationale wetgeving maar ook de internationale overeenkomsten. Daaruit volgt onder meer dat de rechterlijke akten welke bestemd zijn voor personen, die zich in de verdragssluitende landen bevinden, hun moeten toegezonden zijn overeenkomstig het bepaalde in het Verdrag van Den Haag betreffende de burgerlijke rechtsvordering, tot welke verdrag België en de Bondsrepubliek Duitsland zijn getreden.

Wanneer verder de verweerder, op het ogenblik dat het geding werd ingeleid, geen bekende woonplaats had, zal de betekening geldig worden geacht zo ze in België is geschied volgens artikel 69bis (3°), van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, en, in de Bondsrepubliek Duitsland, volgens artikel 203, eerste lid, van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering. Of de dagvaarding naar de regels geschied is dient immers beoordeeld te worden volgens de wet van de rechtbank die ze heeft verleend.

Nochtans voegt artikel 2, paragraaf 1 (2°), hier nog een regel aan toe: de erkenning kan geweigerd worden indien de verweerder bewijst dat hij de oproeping om te verschijnen niet heeft ontvangen of dat hij ze niet tijdig genoeg heeft ontvangen om er gevolg aan te geven. In dat opzicht bepaalt de Overeenkomst niet welke wet van toepassing is; daaruit volgt dat deze kwestie wordt overgelaten aan het oordeel van de rechter aan wie de erkenning wordt gevraagd. Deze beschermingsbepaling sluit aan bij

Conventions élaborées à la huitième session de la Conférence de La Haye de Droit international privé sur la compétence du for contractuel en cas de vente à caractère international d'objets mobiliers corporels (art. 5, 1) et sur la reconnaissance et l'exécution en matière d'obligations alimentaires envers les enfants (art. 2, 2).

Il convient de remarquer qu'en ce qui concerne les décisions judiciaires allemandes, la disposition du paragraphe 1, 2°, ne doit pas être interprétée comme visant uniquement les décisions rendues par défaut au sens strict du mot, car il existe, en droit allemand, notamment en matière de mariage et de divorce des règles de procédure qui, en cas d'absence complète de comparution du défendeur donnent lieu à un jugement réputé contradictoire, le paragraphe 618, quatrième alinéa du Code de procédure civile interdisant au magistrat allemand de prononcer dans ce cas un jugement par défaut.

En vertu du paragraphe 1 (3°), la reconnaissance est subordonnée au respect de règles de compétence inscrites dans la Convention.

Il ne s'agit pas ici, comme dans les conventions conclues par la Belgique avec la France et les Pays-Bas, de règles de compétence à observer par les tribunaux des deux pays, indépendamment de toute question de reconnaissance et d'exequatur, mais de règles qui doivent avoir été suivies pour que la reconnaissance et l'exequatur d'une décision doivent être accordés.

La compétence des tribunaux de l'un des deux pays n'intervient donc qu'en fonction de la reconnaissance et de l'exequatur. En d'autres mots, les règles de compétence tracées par la Convention ne pourront être invoquées que devant le juge auquel la reconnaissance ou l'exequatur est demandé; ce juge devra vérifier si la décision a été rendue par un tribunal ayant une des compétences énumérées à l'article 3.

Le paragraphe 2 de l'article 2 contient, dans sa première phrase, une disposition analogue à celle qui figure à l'article 3 (2) de la Convention belgo-britannique du 2 mai 1934 : le tribunal requis ne pourra refuser la reconnaissance pour la seule raison que ce tribunal d'origine se serait, pour résoudre le problème de droit international privé qui lui était soumis, fondé sur des règles différentes de celles que ce tribunal requis aurait lui-même appliquées. On pourrait dire que cela va de soi car il s'agirait d'un examen du fond de l'affaire; on a cependant voulu indiquer que le fait d'appliquer une loi autre ne peut être déclaré contraire à l'ordre public de l'Etat requis, que dans les cas prévus à la phrase suivante du même paragraphe.

Ces cas sont ceux où les décisions tranchent certaines questions relatives au statut personnel de ressortissants de l'Etat où la décision est invoquée. Le principe selon lequel les Etats se réservent le droit de régir le statut personnel de leurs ressortissants justifie cette exception (cfr. paragraphe 328, premier alinéa, n° 3, du Code de procédure civile allemand et article 3 du Code civil belge). Cependant, si une telle décision, quoique non fondée sur la loi applicable selon le droit international privé de l'Etat où elle est invoquée, aboutit au même résultat, la reconnaissance devra être accordée.

de Engels-Belgische Overeenkomst, artikel 3 (1) (b), en bij de Overeenkomsten die werden uitgewerkt op de achtste zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht over de contractueel bepaalde bevoegdheid in geval van internationale verkoop van roerende lichamelijke zaken (art. 5, 1) en over de erkenning en de tenuitvoerlegging inzake onderhoudsverplichtingen jegens kinderen (art. 2, 2).

Er dient te worden opgemerkt dat, wat de Duitse rechterlijke beslissingen betreft, de bepaling van paragraaf 1, 2°, niet moet worden uitgelegd als alleen betrekking hebbende op de beslissingen gewezen bij verstek, in de enge betekenis van dit woord. In het Duitse recht immers bestaan er namelijk inzake huwelijk en echtscheiding procedureregels die, wanneer de verweerder in het geheel niet verschijnt, leiden tot een vonnis dat geacht wordt op tegenspraak te zijn gewezen, daar paragraaf 618, vierde lid, van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering aan de Duitse rechter verbiedt in zulk geval een vonnis bij verstek uit te spreken.

Krachtens paragraaf 1 (3°), moeten voor de erkenning de in de Overeenkomst opgenomen bevoegdheidsregels worden in acht genomen.

Het gaat hier niet, zoals in de door België met Frankrijk en Nederland gesloten overeenkomsten, om door de rechtbanken van beide landen los van elke kwestie van erkenning en exequatur na te leven bevoegdheidsregels, maar om regels die moeten in acht genomen geweest zijn opdat de erkenning en de tenuitvoerlegging van een beslissing zouden kunnen verleend worden.

De bevoegdheid van de rechtbanken van een van beide landen wordt dus enkel beschouwd in verband met de erkenning en het exequatur. Anders gezegd, de door de Overeenkomst bepaalde bevoegdheidsregels kunnen enkel worden ingeroepen voor de rechter aan wie de erkenning of het exequatur wordt gevraagd; die rechter zal moeten nagaan of de beslissing gewezen werd door een rechtbank die ten aanzien van een van de in artikel 3 opgesomde punten bevoegd was.

De eerste volzin van paragraaf 2 van artikel 2 bevat een bepaling in de aard van die welke voorkomt in artikel 3 (2) van de Belgisch-Engelsche Overeenkomst van 2 mei 1934 : de aangezochte rechtbank mag de erkenning niet weigeren om die reden alleen dat de rechtbank welke de beslissing heeft gewezen, om het vraagstuk van internationaal privaatrecht dat haar was voorgelegd op te lossen, gesteund had op regels die verschillen van die welke de aangezochte rechtbank zelf zou hebben toegepast. Men zou kunnen zeggen dat zulks vanzelf spreekt aangezien het een onderzoek van de grond van de zaak zou betekenen; men heeft er echter willen op wijzen dat het toepassen van een andere slechts in de gevallen bepaald in de volgende volzin van dezelfde paragraaf als strijdig met de openbare orde van de aangezochte Staat kan worden verklaard.

Dit zijn de gevallen, waarin de beslissingen bepaalde kwesties beslechten met betrekking tot de persoonlijke rechtstoestand van onderdanen van de Staat waar de beslissing wordt ingeroepen. Deze uitzondering vindt haar rechtvaardiging in het principe dat de Staten zich het recht voorbehouden de persoonlijke rechtstoestand van hun onderdanen te regelen (cfr. artikel 328, eerste lid, n° 3, van het Duitse Wetboek van burgerlijke rechtsvordering en artikel 3 van het Belgisch Burgerlijk Wetboek). Indien nochtans zulke beslissing, ook al steunt ze dan niet op de wet, die volgens het internationaal privaatrecht van de Staat waar ze wordt ingeroepen van toepassing is, tot het zelfde resultaat leidt, mag de erkenning worden verleend.

Art. 3.

L'article 3 règle la question de compétence dans tous les litiges autres que ceux relatifs à l'état ou à la capacité des personnes; pour ces derniers litiges, les règles de compétence sont tracées à l'article 4.

Le paragraphe premier contient l'énumération des différents fors dont la compétence est reconnue aux termes de la Convention.

La vérification du point de savoir si la compétence que le tribunal d'origine s'est attribuée, correspond aux fors énoncés dans la Convention, devra se faire sur base de la loi et éventuellement des règles de droit international privé du tribunal d'origine et non d'après la loi ou les règles de droit international privé qui seraient applicables au cas d'espèce par le tribunal de reconnaissance ou d'exécution.

Cette solution semble la plus logique si on désire éviter des oppositions entre les systèmes légaux réglant la question dans les deux pays et dont l'application aboutirait parfois à des refus peu justifiés de reconnaissance ou d'exequatur. D'autre part, cette solution facilite l'examen par le juge étranger en ce sens que seuls le droit et la jurisprudence du pays d'origine devront être examinés et qu'il n'y aura pas lieu de rechercher une concordance entre les deux législations.

Le 1° est relatif au for du domicile ou de la résidence.

La Convention ne définit pas ces termes. Conformément au principe rappelé, leur sens est celui que leur attribuent la loi et la jurisprudence de l'Etat d'où émane la décision.

A noter que la notion de résidence n'interviendra que lorsque le défendeur n'est pas domicilié sur le territoire de l'autre Etat contractant. Ainsi, un tribunal belge ne sera pas reconnu compétent à l'égard d'un Allemand résidant en Belgique, mais ayant conservé son domicile en Allemagne.

Le 2° traite de la clause définitive attributive de juridiction. Les délégués ont eu le souci de ne pas entraver les usages commerciaux tout en neutralisant cependant les effets des clauses qui risquent de passer inaperçues dans les contrats. C'est pourquoi ces clauses ne seront prises en considération que si elles font l'objet d'une convention ce qui suppose un échange de consentement entre les parties. Seront donc sans effet les stipulations qui figurent sur les imprimés servant à la correspondance ou à l'établissement des factures et qui n'auraient pas été acceptées par la partie à laquelle elles sont opposées.

On reconnaîtra l'existence de la convention intervenue entre les parties d'après des règles inspirées de la Convention élaborées à la huitième session de la Conférence de La Haye de Droit international privé sur la compétence du for contractuel en cas de vente à caractère international d'objets mobiliers corporels : la clause attributive de juridiction ne doit être reconnue que si l'une au moins des parties a fait une déclaration écrite ou a confirmé par écrit une convention verbale; dans ce dernier cas, il faut que l'autre partie n'ait pas contesté la confirmation. Cette forme dite « semi-écrite » (« halbe Schriftlichkeit ») exclut les conventions purement orales dont la preuve ne pourrait être faite que par témoins.

Art. 3.

Artikel 3 regelt de kwestie van de bevoegdheid in al de geschillen, met uitzondering van die betreffende de staat en de handelingsbekwaamheid van de personen; de bevoegdheidsregeling voor die geschillen vindt men in artikel 4.

Eerste paragraaf geeft een opsomming van de verschillende gerechten waarvan de bevoegdheid op grond van de Overeenkomst is erkend.

Of de bevoegdheid, die de rechtbank welke de beslissing heeft gewezen zich heeft toegekend, overeenstemt met de in de Overeenkomst opgesomde bevoegdheden, dient te worden nagegaan aan de hand van de wet en eventueel van de regels van internationaal privaatrecht van die rechtbank en niet volgens de wet of de regels van internationaal privaatrecht die in zodanig geval de rechtbank waaraan de erkenning of de tenuitvoerlegging wordt gevraagd, zou moeten hebben toegepast.

Dit lijkt de meest logische oplossing te zijn, indien men wenst te vermijden dat er tegenstellingen zouden ontstaan tussen de wettelijke systemen die de kwestie in beide landen regelen, welke toepassing soms zou leiden tot weinig gerechtvaardigde weigeringen van erkenning of van exequatur. Deze oplossing vergemakkelijkt anderzijds het onderzoek door de vreemde rechter, die enkel het recht en de rechtspraak van het land waar de beslissing is gewezen hoeft te onderzoeken en geen overeenstemming tussen beide wetgevingen hoeft na te speuren.

Het 1° heeft betrekking op de bevoegdheid voortvloeiende uit de woonplaats of uit de verblijfplaats.

De Overeenkomst licht die termen niet nader toe. Overeenkomstig het hiervoren vernoemd principe hebben zij de betekenis die de wet en de rechtspraak van de Staat waar de beslissing is gewezen eraan toekent.

Het begrip verblijfplaats komt enkel in aanmerking wanneer de verweerder zijn woonplaats niet heeft op het grondgebied van de andere verdragsluitende Staat. Zo zal de bevoegdheid van een Belgische rechtbank niet erkend worden ten aanzien van een Duitser die in België verblijft maar zijn woonplaats in Duitsland heeft behouden.

Het 2° handelt over de contractueel bepaalde bevoegdheid. De afgevaardigden waren er enerzijds om bezorgd rekening te houden met de handelsgebruiken, maar wilden anderzijds toch de gevolgen van bedingen, die in contracten ongemerkt zouden kunnen voorbijgaan, neutraliseren. Daarom ook zullen die bedingen enkel in aanmerking worden genomen indien ze opgenomen zijn in een overeenkomst, wat veronderstelt dat partijen wederzijds hun toestemming hebben verleend. De bepalingen die voorkomen op het drukwerk dat dient voor de correspondentie of voor het opmaken van de facturen en die niet door de partij waaraan zij worden tegengeworpen aanvaard werden, zullen dus geen uitwerking hebben.

Tussen partijen zal dan een overeenkomst blijken gesloten te zijn, wanneer ze werd aangegaan volgens regels die aansluiten bij de Overeenkomst, die op de achtste zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht betreffende de contractueel bepaalde rechterlijke bevoegdheid ingeval van internationale verkoop van roerende lichamelijke zaken is uitgewerkt : de contractueel bepaalde bevoegdheid mag enkel worden erkend indien ten minste een van de partijen een schriftelijke verklaring heeft bezorgd of een mondelinge overeenkomst schriftelijk heeft bevestigd; in dit laatste geval is vereist dat de andere partij de bevestiging niet heeft betwist. Deze zogenaamde « half-schriftelijke » vorm (« halbe Schriftlichkeit ») sluit de louter mondelinge overeenkomst uit waarvan het bewijs enkel door getuigen zou kunnen worden geleverd.

Les exceptions dont il est question au 2° se rapportent notamment aux articles 42, 43bis et 43ter de la loi belge du 25 mars 1876, relatifs aux ventes de semences et d'engrais, aux contrats d'assurances et aux ventes à tempérament, articles aux termes desquels toute convention antérieure à la naissance du litige et qui dérogerait aux fors qu'ils désignent serait nulle de plein droit. Entre en ligne de compte, quant au droit allemand, notamment la compétence exclusive en matière d'actions réelles (paragraphe 24 du Code de procédure civile).

Le 5° ne correspond qu'en partie à l'article 42 de la loi belge du 25 mars 1876; alors que cet article laisse, en matière mobilière une option à la partie demanderesse entre le « forum contractus » (lieu où l'obligation a pris naissance) et le « forum solutionis » (lieu où l'obligation doit être ou a été exécutée), ce 5° ne s'applique qu'à la matière contractuelle et ne retient que le « forum solutionis ».

La raison en est que le droit allemand ne connaît que cette compétence (paragraphe 29 du Code de procédure civile).

Le 6° retient le *forum delicti commissi*. Cette compétence, généralement admise, s'impose d'autant plus que la Convention est applicable aux décisions rendues en matière civile ou commerciale par les juridictions répressives.

Le 8° admet, en matière successorale, la compétence des tribunaux du pays où le défunt a eu son dernier domicile, que la succession comprenne des biens mobiliers ou immobiliers.

On a éprouvé certaines hésitations du côté belge à accepter cette solution étant donné les termes de l'article 48 de la loi du 25 mars 1876, en vertu duquel, quand la succession est ouverte en pays étranger et comprend des immeubles situés en Belgique, les actions relatives à des litiges successoraux sont portés devant le juge de la situation des immeubles.

Si le texte du 8° a été émis, c'est que, d'une part, dans la généralité des cas, les biens meubles et immeubles se trouveront dans le même pays. D'autre part, on a estimé que si, en cas de succession ouverte en Allemagne comprenant des immeubles situés en Belgique, le juge allemand se prononce sur le litige d'ordre successoral, l'article 48 ne peut constituer une cause de refus de reconnaissance; en effet, d'une part, les règles relatives à la compétence territoriale ne sont généralement pas d'ordre public et, d'autre part, la conception unitaire de la succession facilite la bonne administration de la justice.

De plus, à supposer qu'une juridiction allemande et une juridiction belge soient saisies du même litige successoral, la première pour l'ensemble de la succession et la seconde pour les immeubles, l'article 15 de la Convention pourrait être appelé à trancher la question de litispendance.

Le 9° retient le for de la situation des biens mais à titre subsidiaire seulement, c'est-à-dire à condition que le défendeur n'ait ni son domicile ni sa résidence habituelle sur le territoire de l'un des deux États contractants. En ce qui concerne le droit allemand, cette compétence correspond au paragraphe 23 du Code de procédure civile. Du côté belge, pareille compétence est, en droit interne, liée au cas de la saisie arrêt (art. 52, 5°, de la loi du 25 mars 1876).

De uitzonderingen die in het 2° ter sprake komen hebben onder meer betrekking op de artikelen 42, 43bis en 43ter van de Belgische wet van 25 maart 1876 betreffende de verkopen van zaaigoed en meststoffen, de verzekeringscontracten en de verkopen op afbetaling, volgens welke artikelen elke vóór het ontstaan van het geschil gesloten overeenkomst die zou afwijken van de bevoegdheidsregeling welke in die artikelen is opgegeven van rechtswege nietig zou zijn. In het Duitse recht komt hiervoor onder meer de uitsluitende bevoegdheid ten aanzien van zakelijke rechtsoverdrachten (paragraaf 24 van het Wetboek van burgerlijke rechtsoverdracht) in aanmerking.

Het 5° stemt slechts gedeeltelijk overeen met artikel 42 van de Belgische wet van 25 maart 1876; terwijl dit artikel in roerende zaken aan de eisende partij de keuze laat tussen het « forum contractus » (bevoegdheid volgens de plaats waar de verplichting is ontstaan) en het « forum solutionis » bevoegdheid volgens de (plaats waar de verplichting moest worden uitgevoerd of werd uitgevoerd), is dit 5° enkel van toepassing in contractuele zaken en behoudt het slechts het « forum solutionis ».

De reden daartoe is dat het Duitse recht slechts deze bevoegdheid kent (paragraaf 29 van het Wetboek van burgerlijke rechtsoverdracht).

Het 6° handelt over het *forum delicti commissi*. Deze algemeen aanvaarde bevoegdheid is, des te meer geboden daar de Overeenkomst van toepassing is op de door de strafgerichten in burgerlijke zaken of handelszaken gewezen beslissingen.

Het 8° aanvaardt in zake erfopvolging de bevoegdheid van de rechtbanken van het land waar de overledene zijn laatste woonplaats heeft gehad, ongeacht of de nalatenschap uit roerende of onroerende goederen bestaat.

Van Belgische zijde was er enige aarzeling om deze oplossing te aanvaarden, om wille van de bewoordingen van artikel 48 van de wet van 25 maart 1876 naar luid waarvan, wanneer de nalatenschap in een vreemd land openvalt en in België gelegen onroerende goederen omvat, de vorderingen met betrekking tot geschillen inzake erfopvolging voor de rechter van de plaats waar de goederen gelegen zijn moeten worden gebracht.

Zo de tekst van het 8° werd aangenomen, dan gebeurde dit enerzijds omdat in de meeste gevallen de roerende en onroerende goederen zich in hetzelfde land zullen bevinden. Anderzijds was men van oordeel dat indien de Duitse rechter, wanneer de nalatenschap in Duitsland openvalt en in België gelegen onroerende goederen omvat, het geschil inzake erfopvolging beslecht, artikel 48 geen reden tot weigering van de erkenning kan bieden; aan de ene kant immers zijn de regels met betrekking tot de territoriale bevoegdheid doorgaans niet van openbare orde, en aan de andere kant vergemakkelijkt de unitaire opvatting van de nalatenschap een goede rechtsbedeling.

In de veronderstelling daarenboven dat eenzelfde geschil inzake erfopvolging bij een Duits en een Belgisch gerecht zou zijn aanhangig gemaakt, waarbij eerstgenoemd over de nalatenschap in haar geheel en het tweede over de onroerende goederen zou moeten beslissen, zou artikel 15 van de Overeenkomst kunnen worden ingeroepen om de kwestie van litispendentie te beslechten.

Het 9° verleent bevoegdheid aan de rechter van de plaats waar de goederen gelegen zijn, maar dit enkel subsidiair, d.w.z. op voorwaarde dat de verweerder noch zijn woonplaats, noch zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van een van beide verdragsluitende Staten had.

In het Duitse recht vindt men die bevoegdheid uitgedrukt in paragraaf 23 van het Wetboek van burgerlijke rechtsoverdracht. Aan Belgische zijde is zodanige bevoegdheid, in het intern recht, verbonden met het geval van beslag onder derden (art. 52, 5°, van de wet van 25 maart 1876).

Le 10° vise les demandes reconventionnelles et les demandes en garantie.

Alors que l'application de la Convention en demandes reconventionnelles a été admise sans difficulté par la délégation allemande, celle-ci a éprouvé quelque hésitation à inclure dans la Convention les demandes en garantie.

En droit belge, « on dénomme action en garantie celle qui est intentée par le défendeur à un procès contre un tiers, en vue d'être tenu indemne des conséquences de ce procès. J'ai vendu une marchandise; je suis assigné en dommages et intérêts pour défaut de livraison. La marchandise devait m'être fournie à moi-même par un tiers. J'appelle ce dernier à la cause, afin d'être couvert et garanti par lui quant aux dommages et intérêts qui seront mis à sa charge...

» En d'autres termes, la garantie est l'obligation imposée à une personne d'en défendre une autre contre une action et contre les suites...

» Pour que l'action récursoire soit recevable, il faut évidemment qu'elle se rattache à l'action principale par un lien suffisant de dépendance ou de subordination » (Braas, *Précis de procédure civile*, t. I, n° 709 et suiv.).

Le siège de la matière se trouve dans l'article 37, § 2, de la loi du 25 mars 1876 modifiée par l'article 8 de la loi du 15 mars 1932, en vertu duquel le tribunal saisi d'une action est compétent pour connaître de l'action en garantie et, dans l'article 181 du Code de procédure civile qui dispose que ceux qui seront assignés en garantie seront tenus de procéder devant le tribunal où la demande originaire sera pendante.

La délégation belge a particulièrement insisté pour l'admission de cette compétence qui, si elle distrairait de son juge naturel le tiers assigné en garantie, n'en offre pas moins un intérêt évident dans les relations commerciales entre les deux pays.

La délégation allemande a pu marquer son accord après que des assurances lui aient été données, du côté belge, quant à la reconnaissance, en Belgique des jugements rendus en Allemagne en ce qui concerne les effets à l'égard des tiers intervenants ou appelés conformément aux paragraphes 68 et 74 de procédure civile et d'autre part, moyennant l'insertion de la seconde phrase du 10°.

Quant à la procédure qui, en Allemagne, correspond sensiblement à l'action en garantie prévue par la loi belge, elle se présente comme suit : le tiers peut intervenir volontairement dans le procès aux côtés du défendeur auquel il a vendu la marchandise (paragraphe 66 du Code de procédure civile), mais aucune décision n'intervient à son égard. Toutefois, le jugement rendu entre le demandeur (acheteur) au procès et le défendeur (vendeur) a autorité en ce sens que le bien-fondé du jugement ne pourra être contesté dans l'action ultérieure de ce défendeur contre le tiers (paragraphe 68 du Code de procédure civile); en Allemagne, le recours du défendeur doit faire l'objet d'un procès distinct.

L'autorité d'un tel jugement devra être reconnue en Belgique dans l'hypothèse où le défendeur assignerait le tiers devant les tribunaux belges.

Ce qui vient d'être exposé vise aussi le cas où le tiers n'interviendrait pas volontairement mais serait appelé en intervention par le défendeur (paragraphes 72 et 73 du Code de procédure civile).

Het 10° heeft betrekking op de eisen in reconventie en op de eisen tot vrijwaring.

Ofschoon de Duitse afvaardiging zonder bezwaar heeft aanvaard dat de Overeenkomst op de eisen in reconventie werd toegepast, heeft ze enigszins gearzeld om de eisen tot vrijwaring in de Overeenkomst op te nemen.

In het Belgisch recht noemt men, volgens Braas (*Précis de procédure civile*, deel 1, n° 709 en volg.) « een vordering tot vrijwaring zulke vordering die bij een geding de verweerder tegen een derde instelt opdat hij gedekt zou zijn tegen de gevolgen van dat geding. Ik heb een bepaalde waar verkocht; er wordt tegen mij een vordering tot schadevergoeding ingesteld wegens niet-levering. De waar moest aan mij zelf door een derde worden geleverd. Ik roep die derde in het geding om door hem gedekt en gevrijwaard te zijn ten aanzien van de schadevergoeding die mij zal worden opgelegd.

» Verder luidt het dat de vrijwaring de verplichting is die aan een persoon is opgelegd om een andere persoon te beschermen tegen een vordering en tegen de gevolgen daarvan.

» Ten slotte wordt gezegd dat, opdat een regres-vordering ontvankelijk zou zijn, het vanzelfsprekend vereist is dat ze met de hoofdvordering een voldoende band van afhankelijkheid of van ondergeschiktheid zou hebben. »

Deze stof wordt geregeld in artikel 37, § 2, van de wet van 25 maart 1876, gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 15 maart 1932, krachtens hetwelk de rechtbank waarbij een vordering is aangebracht, bevoegd is om van de vordering tot vrijwaring kennis te nemen, en in artikel 181 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering dat bepaalt, dat zij die in vrijwaring worden opgeroepen, verplicht zijn het geding te voeren voor de rechtbank waar de oorspronkelijke eis aanhangig is.

De Belgische afvaardiging heeft ten eerste aangedrongen op de aanvaarding van deze bevoegdheid die, alhoewel ze de in vrijwaring opgeroepen derde van zijn natuurlijke rechter aftrekt, niettemin van onmisbaar belang is bij de handelsbetrekkingen tussen beide landen.

De Duitse afvaardiging heeft zich hiermede kunnen akkoord verklaren nadat haar van Belgische zijde verzekerd werd dat de in Duitsland gewezen vonnissen met betrekking tot de gevolgen ten aanzien van overeenkomstig de paragrafen 68 en 74 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering tussenkomende of bijgeroepen derden zouden erkend worden en nadat de tweede zin van het 10° werd ingelast.

De procedure die in Duitsland veel overeenstemming vertoont met de in de Belgische wet bepaalde vordering tot vrijwaring is de volgende : de derde kan vrijwillig in het geding tussenbeide komen aan de zijde van de verweerder aan wie hij de waar heeft verkocht (paragraaf 66 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering), maar te zijnen opzichte wordt geen enkele beslissing getroffen. Het vonnis evenwel dat tot stand komt tussen de eiser (koper) in het geding en de verweerder (verkoper) heeft gezag in die zin dat de gegrondheid van het vonnis niet zal kunnen betwist worden in de latere vordering van die verweerder tegen de derde (paragraaf 68 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering); in Duitsland moet het beroep van de verweerder in een afzonderlijk geding worden behandeld.

Het gezag van zulk vonnis zal in België moeten erkend worden ingeval de verweerder de derde voor de Belgische rechtbanken zou dagen.

Wat zoëven is uiteengezet beoogt ook het geval, waarin de derde niet vrijwillig zou tussenkomen maar door de verweerder in het geding zou zijn geroepen (paragrafen 72 en 75 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Que le tiers comparaisse ou non, le jugement concernant le demandeur et le défendeur aura autorité dans le procès que le défendeur intentera ultérieurement au tiers (paragraphe 74 du Code de procédure civile).

Quant à la seconde phrase du 10°, elle a pour but d'éviter que ne doivent être reconnus en Allemagne notamment les jugements rendus en Belgique contre une personne qui, domiciliée en Allemagne, est appelée en garantie, lorsqu'il existe entre cette personne et le garanti une convention attribuant compétence aux tribunaux allemands pour tout différend y compris expressément les cas d'appel en garantie. Pareille convention doit évidemment répondre aux conditions prévues au paragraphe premier, 2°, de cet article 3.

Existe-t-il ou non une priorité entre les deux compétences, celle attributive de juridiction et celle résultant de la demande en garantie ?

La question n'est pas sans intérêt pratique car, à supposer qu'il ait conclu en sa faveur une clause attributive de juridiction, le garant appelé à comparaître devant la juridiction du garanti et qui, fort de la clause attributive, se laisserait condamner par défaut, ne risquerait-il pas de se voir opposer le jugement rendu ?

En accordant la priorité à la clause attributive de juridiction lorsqu'elle couvre également l'appel en garantie, les délégués ont entendu rencontrer la situation.

Le paragraphe 2 de l'article 3 vise le cas où, d'après le droit de l'Etat où la décision est invoquée, une juridiction est exclusivement compétente pour connaître de l'action qui a donné lieu à cette décision. Dans une telle hypothèse, la compétence de la juridiction d'origine ne devra pas être reconnue.

Il n'a pas échappé aux négociateurs que cette clause peut donner lieu à objection comme étant de nature à troubler la sécurité de la Convention.

Il leur a toutefois paru qu'il valait mieux résoudre le problème afin d'éclairer les parties et d'éviter que la reconnaissance puisse être refusée par le moyen tiré de l'ordre public.

Il a été convenu que les deux Etats se feront connaître dans la mesure où ils intéressent l'application de la Convention, les cas où, selon leur loi, il y a juridiction exclusive et les modifications qui pourraient survenir, en cette matière, dans leur législation après l'entrée en vigueur de la Convention.

Il a été reconnu qu'il faut tenir compte des juridictions exclusives existant au moment de la reconnaissance et non seulement de celles existant à la date de l'entrée en vigueur de la Convention.

En Belgique, les règles de la compétence territoriale ou *ratione loci*, par opposition à celles de la compétence d'attribution ou *ratione materiae*, ne sont, en principe, pas d'ordre public. Ce n'est qu'exceptionnellement que la compétence territoriale revêt un caractère rigoureux.

Tel est le cas en matière de rectification d'actes de l'état civil (art. 99 du Code civil) en matière d'accidents du travail (art. 24 des lois sur la réparation des accidents du travail coordonnées par arrêté royal du 28 septembre 1931) (Braas, *op. cit.*; t. I, n° 752), en matière de bail à ferme (art. 42bis de la loi belge du 25 mars 1876).

Of de derde verschijnt of niet, het vonnis betreffende de eiser en de verweerder zal gezag hebben in het geding dat de verweerder later tegen de derde zal instellen (paragraaf 74 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Het doel van de tweede volzin van het 10° is te vermijden dat in Duitsland onder meer de vonnissen zouden moeten worden erkend welke in België gewezen werden tegen een in Duitsland wonende persoon die in vrijwaring is opgeroepen, wanneer tussen die persoon en de gevrijwaarde een overeenkomst bestaat waarbij de Duitse rechtbanken bevoegd worden verklaard voor elk geschil, daarin uitdrukkelijk het geval van oproeping in vrijwaring begrepen. Zulke overeenkomst moet natuurlijk voldoen aan de in eerste paragraaf, 2°, van artikel 3 bepaalde voorwaarden.

Bestaat er al dan niet een voorrang tussen de twee bevoegdheden : de contractueel bepaalde bevoegdheid en de bevoegdheid voortvloeiende uit de eis tot vrijwaring ?

De kwestie is niet zonder praktisch belang. Immers in de veronderstelling dat de borg die voor de rechtbank van de gevrijwaarde moet verschijnen te zijnen gunste de bevoegdheid contractueel heeft bepaald, en hierop vertrouwend, zich bij verstek zou laten veroordelen, zou hij dan niet het gevaar lopen dat het gewezen vonnis hem wordt tegengeworpen ?

Door de voorrang te verlenen aan de contractueel bepaalde bevoegdheid wanneer die bevoegdheid eveneens betrekking heeft op de oproeping in vrijwaring, hebben de afgevaardigden gemeend die toestand te kunnen regelen.

Paragraaf 2 van artikel 3 beoogt het geval waarin, volgens het recht van de Staat waar de beslissing wordt ingeroepen, een gerecht uitsluitend bevoegd is om kennis te nemen van de vordering welke tot die beslissing heeft geleid. In zulk geval zal de bevoegdheid van het gerecht dat de eerste beslissing heeft gewezen moeten worden erkend.

De onderhandelaars waren zich ervan bewust dat tegen dit beding bezwaar kon rijzen daar het de zekerheid van de Overeenkomst in het gedrang kon brengen.

Toch is het hun voorgekomen dat het beter was het probleem op te lossen ten einde partijen voor te lichten en ook om te vermijden dat de erkenning zou kunnen worden geweigerd op grond van het aan de openbare orde ontleend rechtsmiddel.

Er werd overeengekomen dat beide Staten aan elkaar de gevallen zouden mededelen waarin er volgens hun wet sprake is van uitsluitende bevoegdheid, alsmede de wijzigingen die ter zake na het inwerkingtreden van de Overeenkomst in hun wetgeving zouden worden aangebracht, voor zover die gevallen of wijzigingen betrekking hebben op de toepassing van de Overeenkomst.

Men was het erover eens dat rekening dient gehouden met de uitsluitende bevoegdheden die op het ogenblik van de erkenning bestaan en niet alleen met die welke op de datum van de inwerkingtreding van de Overeenkomst bestaan.

In België zijn de regels betreffende de territoriale bevoegdheid of *ratione loci*, in tegenstelling met die betreffende de volstrekte bevoegdheid of *ratione materiae* in principe niet van openbare orde. Slechts bij uitzondering heeft de territoriale bevoegdheid een dwingend karakter.

Braas (*op. cit.*, deel I, n° 752) noemt in dat verband de verbetering van de akten van de burgerlijke stand (art. 99 van het Burgerlijk Wetboek), de arbeidsongevallen (art. 24 van de wetten op de vergoeding van arbeidsongevallen, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 28 september 1931). Hierbij dienen nog gevoegd de pachtovereenkomsten (art. 42bis van de wet van 25 maart 1876).

Dans la République Fédérale d'Allemagne, la juridiction est exclusive :

- pour les actions réelles (paragraphe 24 du Code de procédure civile);
- pour les actions en contestation ou en nullité d'une décision de l'assemblée principale d'une société par actions (paragraphe 199, 201, de la loi du 30 janvier 1937 sur les sociétés par actions et les sociétés en commandite par actions);
- pour l'action en contestation d'une décision de l'assemblée générale d'une société coopérative (paragraphe 51, troisième alinéa, de la loi du 1er mai 1889 concernant les sociétés coopératives et éconômats);
- pour l'action en dissolution d'une société à responsabilité limitée (paragraphe 61, troisième alinéa, de la loi du 20 avril 1892 sur les sociétés à responsabilité limitée);
- pour les actions fondées sur la loi sur la concurrence déloyale (paragraphe 24 de la loi du 7 juin 1909 sur la concurrence déloyale);
- pour conflits de droit en matière civile sur base de la loi du 27 juillet 1957, concernant les restrictions de concurrence (paragraphe 96 de cette loi);
- pour les actions en matière de travail (paragraphe 2 et suivants de la loi du 3 septembre 1953 sur les tribunaux en matière de travail).

Art. 4.

Cet article trace les règles de compétence en matière d'état et de capacité.

Il s'agit de règles ne visant que le cas où une ou au moins des parties au procès est ressortissante de l'un des États contractants. Les décisions concernant les ressortissants d'États tiers ont été exclues étant donné les divergences entre le droit international privé des États qui peuvent être intéressés au litige.

Le paragraphe premier de l'article 4 s'applique à toutes les matières touchant à l'état et à la capacité (mariage, divorce, séparation de corps, filiation, paternité, majorité, interdiction, adoption, tutelle...).

Seront reconnues :

1° la compétence des tribunaux de l'État dont le défendeur, au moment de l'introduction de l'instance, possédait la nationalité; dans ce cas, quel que soit le lieu du domicile ou de la résidence habituelle de ce défendeur;

2° la compétence des tribunaux de l'État sur le territoire duquel le défendeur avait son domicile ou sa résidence habituelle; dans ce cas, quelle que soit la nationalité du défendeur pour autant que le demandeur ait la nationalité de l'un des deux États.

Le paragraphe 2 prévoit un for supplémentaire pour la matière du mariage, du divorce ou de la séparation de corps seulement.

Cette disposition est destinée à rencontrer les difficultés qui pourraient résulter de l'article 3 de la Constitution de la République Fédérale, qui consacre le principe de l'égalité des sexes.

In de Bondsrepubliek Duitsland is er een uitsluitende bevoegdheid vastgesteld ter zake van :

- de zakelijke vorderingen (paragraaf 24 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering);
- de vorderingen tot betwisting of tot nietigverklaring van een beslissing van de hoofvergadering van een aandelenvennootschap (paragrafen 199, 201, van de wet van 30 januari 1937 op de aandelenvennootschappen en de vennootschappen bij wijze van geldschieting op aandelen);
- de vordering tot betwisting van een beslissing van de algemene vergadering van een coöperatieve vennootschap (paragraaf 51, derde lid, van de wet van 1 mei 1889 op de coöperatieve vennootschappen en económatsen);
- de vordering tot ontbinding van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (paragraaf 61, derde lid, van de wet van 20 april 1892 op de vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid);
- de vorderingen gesteund op de wet op de oneerlijke concurrentie (paragraaf 24 van de wet van 7 juni 1909 op de oneerlijke concurrentie);
- rechtsconflicten in burgerlijke zaken op grond van de wet van 27 juli 1957 betreffende de beperkingen ten aanzien van de concurrentie (paragraaf 96 van die wet);
- de vorderingen inzake arbeid (paragraaf 2 en volgende van de wet van 3 september 1953 op de arbeidsrechtbanken).

Art. 4.

Dit artikel regelt de bevoegdheid inzake staat en handelingsbekwaamheid.

Het betreft regels die enkel gelden voor gevallen waarin ten minste een van de partijen in het geding onderdaan is van een der verdragsluitende Staten. De beslissingen betreffende de onderdanen van derde Staten werden uitgesloten op grond van de mogelijke afwijkingen tussen het internationaal privaatrecht van de Staten die bij het geschil kunnen betrokken zijn.

Eerste paragraaf van artikel 4 is van toepassing op alle stoffen die betrekking hebben op de staat en de handelingsbekwaamheid (huwelijk, echtscheiding, scheiding van tafel en bed, afstamming, vaderschap, meerderjarigheid, ontzetting, aanneming, voogdij...).

Erkend worden :

1° de bevoegdheid van de rechtbanken van de Staat waarvan de verweerder op het tijdstip waarop het geding werd ingeleid, de nationaliteit bezat; in dit geval heeft het geen belang waar die verweerder zijn woonplaats of gewone verblijfplaats heeft;

2° de bevoegdheid van de rechtbanken van de Staat op het grondgebied waarvan de verweerder zijn woonplaats of gewone verblijfplaats had; in dit geval heeft de nationaliteit van de verweerder geen belang, als de eiser maar de nationaliteit van een van beide staten bezit.

Paragraaf 2 geeft een verdere bevoegdheidsregeling maar dan alleen inzake huwelijk, echtscheiding of scheiding van tafel en bed.

Deze bepaling heeft tot doel de moeilijkheden te overwinnen die uit artikel 3 van de Grondwet van de Bondsrepubliek, dat de gelijkheid van de geslachten uitroept, zouden kunnen voortvloeien.

C'est ainsi que la femme allemande non seulement a le droit d'avoir un domicile propre, mais encore conserve, en principe, sa nationalité en cas de mariage avec un étranger.

Par contre, dans l'état actuel du droit belge, d'une part, l'article 108 du Code civil dispose que la femme mariée n'a point d'autre domicile que celui de son mari et, d'autre part, l'article 4 de l'arrêté royal du 14 décembre 1932, portant coordination des lois sur l'acquisition, la perte et le recouvrement de la nationalité, prévoit que l'étrangère qui épouse un Belge, suit, en principe la condition de son mari.

Il s'ensuit que le paragraphe premier, fondé sur la loi nationale et le domicile, pouvait prêter à contestation notamment en cas de mariage mixtes entre ressortissants belges et allemands.

Selon ce paragraphe premier, la compétence d'une juridiction belge statuant en matière de divorce entre un ressortissant belge et une ressortissante allemande, n'aurait été reconnue que si la ressortissante belge était le défendeur ou que, dans le cas où la ressortissante allemande était défenderesse, elle avait eu son domicile ou sa résidence habituelle en Belgique au moment de l'introduction de l'instance.

D'après le système introduit par le paragraphe 2, la compétence du tribunal belge dans l'exemple cité, sera également reconnue mais à deux conditions :

- 1° les époux doivent avoir eu leur dernière résidence commune en Belgique;
- 2° le demandeur doit avoir eu sa résidence habituelle en Belgique au moment de l'introduction de l'instance.

Art. 5.

La question s'est posée de savoir s'il y avait lieu d'introduire dans la Convention une clause selon laquelle les tribunaux devant lesquels la reconnaissance est invoquée ne sont pas liés, lors de l'examen des règles de compétence exigées du tribunal d'origine, par les constatations de fait sur lesquelles ce tribunal s'est fondé pour établir sa compétence (tel est le cas prévu par l'article 5, première phrase de l'Accord germano-suisse et par l'article 5, premier alinéa de l'Accord germano-italien).

Les deux délégations ont craint qu'une telle clause n'incite les débiteurs récalcitrants, à faire rebondir devant le tribunal saisi de la demande de reconnaissance, la question de compétence déjà discutée devant le tribunal d'origine et ne les fassent bénéficier ainsi d'un moyen de retarder la reconnaissance et éventuellement l'exequatur.

D'après la Convention, les constatations de fait lieront le juge devant lequel la reconnaissance est invoquée.

Ansi, par exemple, si l'existence d'une clause attributive de juridiction a été contestée devant un juge belge et tranchée par ce dernier dans le sens de l'existence de la clause, cette contestation ne pourra se reproduire devant la juridiction allemande appelée à se prononcer sur la reconnaissance de la décision belge.

La solution à laquelle les négociateurs se sont arrêtés tend à assurer, sur ce point, la plus grande sécurité possible à la Convention et repose sur la confiance réciproque qui en constitue le fondement.

Zo heeft de Duitse vrouw niet enkel het recht een eigen woonplaats te hebben, maar behoudt zij tevens, bij huwelijk met een vreemdeling, in principe haar nationaliteit.

In de huidige stand van het Belgische recht daarentegen bepaalt eensdeels artikel 108 van het Burgerlijk Wetboek dat de gehuwde vrouw geen andere woonplaats heeft dan die van haar man en zegt anderdeels artikel 4 van het koninklijk besluit van 14 december 1932 houdende coördinatie van de wetten op de verwerving, het verlies en de herkrijging van de nationaliteit dat de vreemdelinge die met een Belg huwt in principe de staat van haar man volgt.

Daaruit volgt dat de eerste paragraaf, die op de nationale wet en op de woonplaats steunt, zou kunnen aanleiding geven tot betwisting onder meer ingeval van gemengde huwelijken tussen Belgische en Duitse onderdanen.

Volgens die eerste paragraaf zou de bevoegdheid van een Belgisch gerecht dat inzake echtscheiding tussen een Belgisch onderdaan en een Duitse onderdane uitspraak doet, enkel erkend worden indien de Belgische onderdaan verweerder is of, ingeval de Duitse onderdane verweester was, indien zij haar woonplaats of gewone verblijfplaats in België had op het tijdstip dat het geding werd ingeleid.

Volgens het door de tweede paragraaf ingevoerde stelsel zal de bevoegdheid van de Belgische rechtbank in het aangehaalde voorbeeld eveneens erkend worden mits aan twee voorwaarden is voldaan :

- 1° de echtgenoten moeten hun laatste gemeenschappelijke verblijfplaats in België hebben gehad;
- 2° de eiser moet zijn gewone verblijfplaats in België hebben gehad op het tijdstip dat het geding werd ingeleid.

Art. 5.

De vraag is gerezen of in de Overeenkomst een bepaling moest worden ingevoegd volgens welke de rechtbanken waarvoor de erkenning wordt ingeroepen, bij het onderzoek van de bevoegdheidsregels waaraan de rechtbank die de beslissing heeft gewezen moet voldoen, niet gebonden zijn door de feitelijke vaststellingen waarop die rechtbank haar bevoegdheid heeft gesteund (zulke bepaling vindt men in artikel 5, eerste volzin, van de Duits-Zwitserse Overeenkomst, en in artikel 5, eerste lid, van de Duits-Italiaanse Overeenkomst).

Beide afvaardigingen waren ervoor beducht, dat zulke bepaling de weigerachtige schuldenaars er zou kunnen toe aanzetten voor de rechtbank waarbij de eis tot erkenning is ingesteld, de kwestie van de bevoegdheid opnieuw ter sprake te brengen, alhoewel deze reeds haar beslag heeft gekregen voor de rechtbank die de beslissing heeft gewezen, en dat zij hun aldus een middel zouden ter hand stellen om de erkenning en eventueel het exequatur te vertragen.

Volgens de Overeenkomst zullen de feitelijke vaststellingen de rechter, aan wie de erkenning is gevraagd, binden.

Zo zal bijvoorbeeld, indien voor een Belgisch rechter werd betwist of een contractueel bepaalde bevoegdheid bestaat en die rechter heeft beslist dat zodanige bevoegdheid wel degelijk bestaat, deze betwisting niet meer voor het Duits gerecht dat over de erkenning van de Belgische beslissing moet uitspraak doen, mogen worden hervat.

De oplossing, waarover de onderhandelaars het eens geworden zijn wil op dit punt aan de Overeenkomst de grootst mogelijke zekerheid verlenen en berust op het wederzijds vertrouwen waarop ze is gevestigd.

Art. 6.

De même qu'en matière de reconnaissance (voir ce qui a été dit à l'occasion de l'article premier), les règles concernant l'exequatur s'appliquent non seulement aux décisions coulées en force de chose jugée, mais aussi aux décisions n'ayant que l'autorité de la chose jugée, c'est-à-dire encore susceptibles de recours; toutefois quant à l'exequatur, il est indispensable qu'elles soient exécutoires dans l'état où elles ont été rendues. C'est ce que le paragraphe premier fait ressortir d'une manière non équivoque. Il va sans dire qu'il est impossible d'admettre dans l'autre Etat, l'exécution des décisions qui sur le territoire même de l'Etat où elles ont été rendues ne possèdent aucune force exécutoire.

Il convient de remarquer que parmi les décisions susceptibles d'être reconnues dans l'autre Etat sont comprises les décisions provisoires condamnant au paiement d'une somme d'argent. Il en a été question lors de l'examen de l'article premier.

Du côté belge, on aurait souhaité ne pas limiter ainsi la portée de cette règle et rendre possible l'exequatur d'autres mesures provisoires telles qu'une saisie conservatoire, l'arrêt immédiat d'une concurrence déloyale, etc., mesures d'une éventualité probable dans les relations commerciales fréquentes entre les deux pays et d'un grand intérêt en attendant qu'il soit statué sur le fond de l'affaire.

La délégation allemande a toutefois estimé que la portée de la règle tracée par la Convention ne devait pas être élargie, l'exception à la condition du caractère définitif du jugement ne se justifiant, à son avis, que dans le domaine des obligations alimentaires.

L'article 15 (2), semble pouvoir pallier les effets de cette limitation en permettant de recourir aux autorités judiciaires du pays autre que celui du tribunal saisi du fond du litige, pour obtenir des mesures provisoires. Les négociateurs allemands ont fait valoir que le recours à cette procédure offrait l'avantage d'être aussi rapide et moins coûteux et avait également le mérite d'éviter les inconvénients pouvant découler d'une modification sur la décision provisoire dont on aurait obtenu l'exequatur.

Art. 7.

Conformément aux principes admis en droit international, la procédure d'exequatur est régie par la loi de l'Etat où il est demandé.

Toutefois, l'esprit et le but de la Convention rendent souhaitable une accélération de la procédure.

A cette fin, la République Fédérale d'Allemagne s'engage, aux termes de la première section du Protocole additionnel, à procéder à une adaptation de la procédure d'exequatur en s'inspirant de celle qui est en vigueur concernant l'exequatur des sentences arbitrales étrangères (paragraphe 1044, 1042 et suivants du Code de procédure civile), adaptation qui a été effectuée pour l'application d'autres conventions analogues (cf. règlement portant application des conventions d'exécution germano-italienne et germano-suisse en date des 18 mai 1937 et 25 août 1930, RGBL, 1937, II, p. 145 et 1930, II, p. 1209). Ainsi le recours à la procédure normale, prévue par les paragraphes 722 et sui-

Art. 6.

Evenals inzake erkenning (zie wat werd gezegd bij het eerste artikel) zijn de regels betreffende het exequatur niet alleen van toepassing op de in kracht van gewijsde gegane beslissingen maar ook op de beslissingen die enkel het gezag van het gewijsde hebben, d.w.z. waartegen nog hoger beroep open staat; ten aanzien van het exequatur echter is het onontbeerlijk dat ze uitvoerbaar zijn in de Staat waar ze gewezen werden. Dat wordt in de eerste paragraaf op ondubbelzinnige wijze uitgedrukt. Het spreekt vanzelf dat men niet kan aannemen dat in de andere Staat beslissingen zouden worden tenuitvoergelegd, die op het grondgebied zelf van de Staat waar ze gewezen werden generlei uitvoerbare kracht hebben.

Er dient opgemerkt dat de beslissingen die in de andere Staat kunnen erkend worden ook de voorlopige beslissingen houdende veroordeling tot het betalen van een geldsom omvatten. Daarover werd gehandeld bij het onderzoek van het eerste artikel.

Aan Belgische zijde had men gewenst dat de draagwijdte van deze regel niet in zulke mate zou beperkt geweest zijn en dat het exequatur voor andere voorlopige maatregelen zou mogelijk geweest zijn, onder meer voor het conservatoir beslag, het onmiddellijk stopzetten van een oneerlijke concurrentie, enz., maatregelen waaraan ongetwijfeld zou behoefte zijn in de drukke handelsbetrekkingen tussen beide landen en die trouwens van groot belang zouden zijn in afwachting dat over de grond van de zaak wordt beslist.

De Duitse afvaardiging was echter van oordeel dat de draagwijdte van de door de Overeenkomst vastgelegde regel niet behoefde verruimd te worden, aangezien de uitzondering op de voorwaarde van de definitieve aard van het vonnis naar haar oordeel enkel verantwoord is ter zake van de onderhoudsverplichtingen.

Artikel 15 (2), lijkt de gevolgen van deze beperking te kunnen verminderen, waar het de mogelijkheid schept een beroep te doen op de rechterlijke overheden van het andere land dan dat van de rechtbank die over de grond der zaak zal moeten beslissen, opdat ze voorlopige maatregelen zouden treffen. De Duitse onderhandelaars hebben aangevoerd dat deze handelwijze het voordeel bood even vlug te zijn en minder te kosten en daarbij nog de verdienste had dat de bezwaren werden vermeden die uit een wijziging van de voorlopige beslissing, waarvoor men het exequatur verkregen had, konden voortvloeien.

Art. 7.

Volgens de in het internationaal recht geldende principes wordt de exequatur-procedure beheerst door de wet van de Staat waar het exequatur wordt aangevraagd.

De geest en het doel van de Overeenkomst echter maken het wenselijk dat de procedure versneld wordt.

Om dit te bereiken verbindt de Bondsrepubliek Duitsland zich ertoe, zoals in de eerste afdeling van het Aanvullend Protocol is uitgedrukt, de exequatur-procedure aan te passen en zich daarbij te laten leiden door die welke in gebruik is voor het exequatur van de vreemde scheids-rechterlijke uitspraken (paragrafen 1044, 1042 en volgende van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering). Een zelfde aanpassing is geschied voor de toepassing van andere gelijkaardige overeenkomsten (cfr. verordeningen tot toepassing van de Duits-Italiaanse en Duits-Zwitserse tenuitvoerleggingsovereenkomsten dd. 18 mei 1937 en 23 augustus 1930, RGBL, 1937, II, blz. 143, en 1930, II,

vants du Code de procédure civile sera exclu. Il y sera substitué une procédure sommaire dont les dispositions figureront dans la loi d'exécution qui entrera en vigueur en même temps que la Convention.

Du côté belge, à l'instar de ce qui est prévu dans les conventions irano-belge et belgo-néerlandaise, la voie de l'opposition contre la décision d'exequatur sera supprimée et le délai pour interjeter appel sera ramené de deux mois à 28 jours.

Ces règles seront introduites dans le projet de loi portant approbation de la Convention.

A noter qu'en Belgique la procédure d'exequatur est une procédure contentieuse qui relève de la compétence du tribunal de première instance (art. 10 de la loi du 25 mars 1876) et doit être ouverte par voie d'assignation.

En Allemagne, la procédure est également contentieuse et doit être introduite devant l'Amtsgericht ou le Landgericht suivant que l'un ou l'autre eût été compétent pour connaître de l'action originaire (voir paragraphes 23 et 71 de la loi du 27 janvier 1877 sur l'organisation judiciaire) (Gerichtsverfassungsgesetz).

Art. 8.

Cet article prévoit que la partie intéressée adressera elle-même au tribunal la demande d'exequatur.

Par partie intéressée il faut entendre, du côté allemand, la personne désignée dans la formule exécutoire (paragraphe 725 du Code de procédure civile); du côté belge, la personne qui a obtenu le jugement à exequaturer ou qui, par la production de pièces justificatives, établit son droit à se prévaloir du jugement.

Les deux délégations n'ont pas estimé opportun d'admettre la voie consulaire ou diplomatique pour l'introduction de la demande; il s'agit là d'une question d'ordre essentiellement privé qui sort des attributions normales des postes consulaires ou diplomatiques.

Art. 9.

Cet article traite des pièces à produire à l'appui d'une demande d'exequatur.

Le 1° écarte la possibilité de produire une expédition succincte des décisions allemandes par défaut ou sur aveu, telles qu'elles sont autorisées par le paragraphe 313, troisième alinéa et le paragraphe 317, quatrième alinéa, du Code de procédure civile.

D'autre part, les décisions provisoires qui, d'après le droit allemand ne doivent pas être motivées devront l'être pour être produites en Belgique. La motivation a été jugée nécessaire pour permettre au juge de s'assurer qu'il n'existe pas de raisons de refuser l'exequatur.

Quant au 4°, il a été admis qu'il serait suffisant de produire devant les juridictions allemandes, un jugement belge revêtu de la formule exécutoire prévue à l'article 146 du Code de procédure civile et par l'arrêté royal d'exécution (actuellement arrêté royal du 17 juillet 1951). En ce qui concerne les jugements allemands, la « Vollstreckungs-

blz. 1209). Zo zal het niet meer mogelijk zijn een beroep te doen op de normale procedure, bepaald in de paragrafen 722 en volgende van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering. In de plaats daarvan komt een summiere procedure die zal bepaald worden in de uitvoeringswet welke tegelijkertijd als de Overeenkomst zal in werking treden.

Aan Belgische zijde zal, naar het voorbeeld van wat in de Frans-Belgische en Nederlands-Belgische overeenkomsten is bepaald, het middel van het verzet tegen de exequatur-beslissing worden opgeheven en zal de termijn om in hoger beroep te gaan van twee maanden tot 28 dagen worden verminderd.

Deze regels zullen worden ingevoegd in het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst.

Op te merken valt dat in België de exequatur-procedure een geschilsprocedure is die tot de bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg behoort (art. 10 van de wet van 25 maart 1876) en door middel van dagvaarding moet worden ingeleid.

In Duitsland is ze eveneens een geschilsprocedure en moet ze worden ingeleid voor het Amtsgericht of het Landgericht, naargelang de eerstbedoelde rechtbank of de tweede zou bevoegd geweest zijn om van de oorspronkelijke vordering kennis te nemen (zie paragrafen 23 en 71 van de wet van 27 januari 1877 op de rechterlijke inrichting) (Gerichtsverfassungsgesetz).

Art. 8.

Dit artikel bepaalt dat de betrokken partij zelf tot de rechtbank de eis tot uitvoerbaarverklaring zal richten.

Onder betrokken partij dient te worden verstaan, aan Duitse zijde, de in het formulier van tenuitvoerlegging aangewezen persoon (paragraaf 725 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering); aan Belgische zijde, de persoon die het vonnis, dat moet worden tenuitvoergelegd, heeft bekomen of die, aan de hand van bewijsstukken, aantoonst dat hij het recht heeft zich op dat vonnis te beroepen.

De twee afvaardigingen waren van mening dat de consulaire of diplomatieke weg niet in aanmerking moest worden genomen om de eis in te zenden; het betreft hier een kwestie van louter private aard die de normale bevoegdheid van de consulaire of diplomatieke vertegenwoordigingen te buiten gaat.

Art. 9.

Dit artikel handelt over de stukken die moeten worden overgelegd tot staving van de eis tot uitvoerbaarverklaring.

Het 1° belet dat een beknopte uitgifte zou worden overgelegd van de Duitse beslissingen bij verstek of op bekentenis zoals die zijn toegelaten bij paragraaf 313, derde lid, en paragraaf 317, vierde lid, van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Aan de andere kant zullen de voorlopige beslissingen, die volgens het Duitse recht niet met redenen moeten omkleed zijn, dit wel moeten zijn om in België te worden overgelegd. Het werd nodig geacht dat ze met redenen zouden omkleed zijn opdat de rechter zou kunnen nagaan of er geen redenen zijn om het exequatur te weigeren.

Met betrekking tot het 4° werd aangenomen dat het zou volstaan voor de Duitse rechtbanken een Belgisch vonnis over te leggen voorzien van het formulier van tenuitvoerlegging, bepaald in paragraaf 146 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering en bij het koninklijk besluit tot uitvoering daarvan (thans koninklijk besluit van 17 juli

klausel » prévue par le paragraphe 725 du Code de procédure civile sera considérée comme attestation établissant que la décision est exécutoire.

Le 5° vise le cas où l'exécution du jugement originaire a été subordonnée à l'obligation de fournir caution. Dans ce cas, le demandeur à l'exequatur doit produire la preuve qu'il a satisfait à cette obligation. Les modalités de celles-ci sont déterminées par le juge de l'Etat où la décision a été rendue.

Le 6° a entendu faciliter encore la procédure donnant compétence aux agents diplomatiques ou consulaires ainsi qu'aux traducteurs de l'un ou l'autre des deux pays pour conformité des traductions.

Il faut souligner que la légalisation des actes à produire n'est pas exigée.

Art. 10.

Le deuxième alinéa a pour but de protéger le débiteur contre les dommages qui pourraient résulter de l'exécution de décisions non encore coulées en force de chose jugée et qui viendrait à être modifiées. Bien que la décision ait été rendue exécutoire dans le pays d'origine, nonobstant les voies de recours ordinaires, il pourra être sursis à l'exequatur si le défendeur prouve qu'il a introduit recours contre cette décision.

Le débiteur doit également être protégé dans le cas où il n'a pas encore introduit de recours mais où le délai pour l'introduire n'est pas expiré. En pareil cas, le tribunal saisi de la demande d'exequatur pourra ajourner sa décision et accorder au débiteur un délai pour former le recours.

L'octroi de ces divers sursis est laissé à l'appréciation du juge de l'exequatur qui tiendra compte des intérêts en présence.

En vertu du paragraphe 3, il faudra surseoir à l'exequatur si le défendeur prouve qu'il a obtenu dans le pays du tribunal d'origine un sursis à l'exécution du jugement et qu'il remplit les conditions pour en bénéficier.

Tel serait le cas si ce débiteur avait obtenu un délai pour l'exécution du jugement (art. 122 du Code belge de procédure civile et paragraphe 712 du Code de procédure civile allemand), ou s'il lui était laissé le choix de s'opposer à l'exécution moyennant caution (art. 517 et suiv. du Code de procédure civile belge et paragraphe 713, deuxième alinéa, du Code de procédure civile allemand).

Art. 11.

Un exequatur partiel pourra être accordé. La première phrase de l'article a trait au cas de cumul de demandes des parties sur lesquelles le tribunal d'origine a statué. Si le juge requis constate que l'une des demandes sur lesquelles porte la décision ne peut faire l'objet d'une reconnaissance de sa part, parce qu'elle est, par exemple, contraire à l'ordre public de son pays, il peut refuser l'exequatur pour cette demande et l'accorder pour les autres.

La deuxième phrase de l'article 11 suppose que le demandeur requiert un exequatur partiel. Pareille requête est possible dans deux cas : d'une part, dans le cas de cumul de demandes auquel se réfère aussi la première phrase, d'autre part, dans le cas où la décision se rapporte à une demande

1951). Wat de Duitse vonnissen betreft, zal de in artikel 725 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering bepaalde « Vollstreckungsklausel » beschouwd worden als bewijs daarvan dat de beslissing uitvoerbaar is.

Het 5° beoogt het geval waarin de tenuitvoerlegging van het oorspronkelijke vonnis onderworpen is aan de verplichting zekerheid te stellen. In dit geval moet de partij die het exequatur vraagt, het bewijs leveren dat zij aan die verplichting heeft voldaan. De rechter van de Staat waar de beslissing werd gewezen zal bepalen op welke wijze dit moet geschieden.

Het 6° heeft de procedure nog willen vergemakkelijken door aan de diplomatieke of consulaire agenten alsmede aan de vertalers van beide landen de bevoegdheid te verlenen om vertalingen voor eensluidend te verklaren.

Er dient op gewezen dat het niet vereist is dat de akten die moeten worden overgelegd zouden gelegaliseerd zijn.

Art. 10.

Het tweede lid heeft tot doel de schuldenaar te beschermen tegen de schade welke zou kunnen voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van nog niet in kracht van gewijsde gegane beslissingen die naderhand zouden gewijzigd worden. Alhoewel de beslissing uitvoerbaar werd verklaard in het land waar ze werd gewezen, dit niettegenstaande het feit dat er nog gewone rechtsmiddelen tegen openstaan, kan het exequatur worden uitgesteld indien de verweerder bewijst dat hij tegen die beslissing is opgekomen.

De schuldenaar moet ook beschermd worden ingeval hij nog geen beroep heeft ingesteld, maar de termijn daartoe nog niet verstreken is. In soortgelijk geval kan de rechtbank waarbij de eis tot tenuitvoerlegging is aangebracht haar beslissing uitstellen en aan de schuldenaar een bepaalde termijn verlenen om het beroep in te stellen.

Over de toekenning van deze verschillende vormen van uitstel moet de rechter oordelen aan wie het exequatur wordt gevraagd. Hij zal daarbij rekening houden met de tegenover elkaar staande belangen.

Krachtens paragraaf 3 moet het exequatur worden uitgesteld indien de verweerder bewijst dat hij, in het land waar de beslissing werd gewezen, uitstel van de tenuitvoerlegging van het vonnis heeft bekomen en dat hij de voorwaarden vervult om het te genieten.

Dit geval doet zich voor als die schuldenaar uitstel heeft bekomen voor de tenuitvoerlegging van het vonnis (art. 122 van het Belgische Wetboek van burgerlijke rechtsvordering en paragraaf 712 van het Duitse Wetboek van burgerlijke rechtsvordering en paragraaf 713, tweede lid, van het Duitse Wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Art. 11.

Er kan een gedeeltelijk exequatur worden verleend. De eerste volzin van het artikel heeft betrekking op het geval waarin de rechtbank over de samengevoegde eisen van verschillende partijen heeft beslist. Indien de aangezochte rechter vaststelt dat hij voor een van de eisen waarop de beslissing betrekking heeft de erkenning niet kan uitspreken, omdat ze bij voorbeeld strijdig is met de openbare orde van zijn land, kan hij het exequatur weigeren voor die eis en het verlenen voor de andere.

De tweede volzin van artikel 11 gaat uit van de veronderstelling dat de eiser een gedeeltelijk exequatur vordert. Zulk verzoek is in twee gevallen mogelijk : enerzijds, ingeval van samenvoeging van eisen waarop ook de eerste volzin doelt, anderzijds, ingeval de beslissing betrekking

qui peut être fractionnée, par exemple lorsqu'il s'agit du paiement d'une somme d'argent dont une partie aurait déjà été payée au requérant.

Les délégations ont été d'accord pour reconnaître que le juge de l'exequatur ne peut s'il s'agit d'une décision portant sur une demande unique, accorder d'office un exequatur partiel, car il procéderait par là à un examen du fond de l'affaire. En pareil cas, le juge doit refuser l'exequatur pour l'ensemble de la décision.

Art. 12.

Cette disposition s'inspire notamment de l'idée fondamentale que les décisions rendues dans l'autre Etat doivent être considérées comme des décisions rendues sur le territoire national. Elle vise entre autres les mesures de publicité dont devrait faire l'objet dans le pays de l'exequatur un jugement analogue à celui dont l'exequatur est accordé (voir notamment art. 1036 du Code de procédure civile belge).

Art. 13.

Les sentences arbitrales ne seront admises à reconnaissance et à exequatur, que si elles sont exécutoires dans le pays où elles ont été rendues. Il faut donc qu'elles aient obtenu un exequatur préalable dans le pays d'origine. Cette mesure facilite l'exequatur dans l'autre Etat car une telle sentence est censée satisfaire aux conditions légales de son existence et de sa validité et l'autorité judiciaire étrangère pourra, en fait, se borner à vérifier la clause de l'ordre public et le caractère d'authenticité de la sentence qui lui est soumise.

A la demande de la délégation allemande, les transactions consacrées par un tribunal arbitral (cfr. paragraphe 1044 du Code de procédure civile) sont expressément visées dans la Convention.

La Belgique et la République Fédérale d'Allemagne sont également parties au Protocole de Genève du 24 septembre 1923 relatif à la validité des clauses d'arbitrage et à la Convention de Genève du 26 septembre 1927 concernant la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales rendues à l'étranger.

Il convient toutefois d'observer que ces accords internationaux ne sont applicables que si les parties au compromis ou à la clause compromissoire sont soumises à la juridiction d'Etats différents, qu'ils ne prévoient pas la question des transactions et, en outre, que la Belgique a restreint l'application de ces deux instruments aux seuls contrats réputés commerciaux par son droit national.

Quoi qu'il en soit, le demandeur aura la possibilité d'invoquer, selon le cas, soit la présente Convention, soit la Convention de Genève (voir art. 16 de la présente Convention et art. 5 de la Convention de Genève de 1927).

Comme pour les décisions judiciaires, la procédure d'exequatur est réglée par les dispositions en vigueur dans l'Etat où l'exequatur est sollicité. En droit allemand, il s'agit des paragraphes 1042, a-d, et 1044 du Code de procédure civile et en droit belge des articles 1020 et suivants du Code de procédure civile, avec les dérogations inscrites à la première section du Protocole additionnel.

heeft op een eis die kan gesplitst worden, bij voorbeeld wanneer het gaat om de betaling van een geldsom waarvan reeds een gedeelte aan de verzoeker was betaald.

De afvaardigingen waren het erover eens te bekenen dat de rechter aan wie het exequatur wordt gevraagd, wanneer het een beslissing betreft die op één enkele eis betrekking heeft, ambtshalve geen gedeeltelijke exequatur mag verlenen, want hij zou aldus de grond van de zaak hebben onderzocht. In zulk geval moet de rechter het exequatur weigeren voor de beslissing in haar geheel.

Art. 12.

Deze bepaling gaat inzonderheid uit van de grondgedachte dat de in de andere Staat gewezen beslissingen moeten worden beschouwd als op het nationale grondgebied gewezen beslissingen. Zij heeft onder meer betrekking op de maatregelen tot bekendmaking die in het land van het exequatur moeten genomen worden ten aanzien van een vonnis in de aard van dat, waarvoor het exequatur is verleend (zie met name art. 1036 van het Belgisch Wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Art. 13.

De scheidsrechterlijke uitspraken zullen slechts erkend en ten uitvoer kunnen gelegd worden, indien ze uitvoerbaar zijn in het land waar ze gewezen werden. Het is dus vereist dat ze vooraf een exequatur verkregen hebben in het land waar ze gewezen werden. Deze maatregel vergemakkelijkt het exequatur in de andere Staat, want zulke uitspraak wordt geacht de nodige wettelijke waarborgen te bieden op het stuk van haar bestaan en haar geldigheid en de vreemde rechterlijke overheid kan zich er in feite toe beperken na te gaan of de uitspraak die haar wordt voorgelegd voldoet aan het beding betreffende de openbare orde en of ze authentiek is.

Op verzoek van de Duitse afvaardiging worden de schikkingen die door een scheidsgerecht werden bekrachtigd (cfr. paragraaf 1044 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering) uitdrukkelijk in de Overeenkomst vermeld.

België en de Bondsrepubliek Duitsland zijn eveneens toegetreden tot het Protocol van Genève van 24 september 1923 betreffende de geldigheid van de arbitrage-clausules en tot het Verdrag van Genève van 26 september 1927 betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van de in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken.

Er dient evenwel opgemerkt dat die internationale akkoorden alleen dan van toepassing zijn als de partijen die het compromis of het compromissoir beding gesloten hebben aan de rechtsmacht van verschillende Staten onderworpen zijn en als die akkoorden de schikkingen niet behandelen en dat bovendien België de toepassing van die twee overeenkomsten heeft beperkt tot zulke contracten, die volgens zijn nationale wetgeving geacht worden handelscontracten te zijn.

Hoe dan ook, het zal de eiser vrij staan, al naar gelang van het geval, ofwel een beroep te doen op onderhavige Overeenkomst, ofwel op het Verdrag van Genève (zie art. 16 van deze Overeenkomst en art. 5 van het Verdrag van Genève van 1927).

Zoals voor de rechterlijke beslissingen wordt de exequatur-procedure geregeld volgens de bepalingen die gelden in de Staat waar het exequatur wordt gevraagd. In het Duitse recht zijn dat de paragrafen 1042, a-d, en 1044 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, in het Belgische recht de artikelen 1020 en volgende van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, met de afwijkingen die in de eerste afdeling van het Aanvullend Protocol voorkomen.

Art. 14.

Cet article traite de l'exequatur des actes authentiques.

La délégation allemande a insisté pour que les transactions judiciaires soient expressément mentionnées.

Les délégués belges ont hésité à assimiler les transactions judiciaires aux actes authentiques. En effet, si les parties au procès concluent une transaction devant un tribunal belge, celle-ci est constatée dans un jugement de donné acte. Ces jugements comportent généralement condamnation à défaut d'exécution volontaire. Entreraient alors en ligne de compte, les textes réglant la matière de l'exequatur des décisions judiciaires.

Si le jugement de « donné acte » ne contenait pas condamnation à défaut d'exécution volontaire, il faudrait en Belgique, agir par voie d'assignation pour obtenir le titre exécutoire nécessaire. Le jugement ainsi obtenu pourrait alors être soumis à exequatur conformément aux règles inscrites dans la Convention.

Il apparaissait donc, du côté belge, que tout ce qui concerne les transactions judiciaires entrerait dans les dispositions élaborées pour l'exequatur des décisions judiciaires.

Par contre, dans la République Fédérale d'Allemagne les transactions conclues au cours d'un procès devant un tribunal sont exécutoires de plein droit (paragraphe 794, premier alinéa, n° 1, du Code de procédure civile).

La délégation belge s'est déclarée disposée à reconnaître les transactions judiciaires allemandes comme titres exécutoires au sens de la Convention, mais pour éviter tout doute, le principe d'assimilation aux actes authentiques a été formellement exprimé dans l'article 14, paragraphe premier.

Parmi les actes authentiques allemands on peut citer les actes exécutoires mentionnés dans le paragraphe 794, premier alinéa, n° 5, du Code de procédure civile et qui ont été reçus par un tribunal ou un notaire, ainsi que les déclarations portant sur l'obligation alimentaire selon l'article 1708 du Code civil allemand et qui sont reçues par les offices de prévoyance pour la jeunesse (Jugendämter). Du côté belge, il y a lieu de mentionner les actes exécutoires reçus par les notaires (art. 19 de la loi du 25 Ventôse, an XI, sur le notariat et art. 547 du Code de procédure civile) ou par des autorités publiques (voir art. 1317 du Code civil belge). Sont compris dans les prévisions de la Convention, les actes dressés par les consuls des deux pays agissant en tant que notaire (loi belge des 10 et 12 juillet 1931; art. 16 de la loi allemande sur l'organisation des consulats fédéraux du 8 novembre 1867).

Art. 15.

Cette disposition s'imposait si l'on désirait éviter que ne soient rendues, dans l'un et l'autre des deux pays, des décisions contradictoires, d'autant plus, ainsi qu'il a déjà été exposé, que la Convention n'impose pas de règles de compétence commune.

Selon le système admis, la litispendance sera tranchée en faveur du juge premier saisi.

Art. 14.

Dit artikel handelt over het exequatur van authentieke akten.

De Duitse afvaardiging heeft er op aangedrongen dat de voor een rechter gesloten schikkingen uitdrukkelijk zouden worden vermeld.

De Belgische afgevaardigden hebben slechts aarzeland aanvaard schikkingen voor een rechter met authentieke akten gelijk te stellen. Indien immers de partijen in het geding voor een Belgische rechtbank een schikking sluiten, wordt deze vastgesteld in een vonnis van akte-verlening. Die vonnissen houden doorgaans een veroordeling bij ontstentenis van vrijwillige tenuitvoerlegging in. Dan zouden de bepalingen tot regeling van het exequatur van de rechterlijke beslissingen in aanmerking komen.

Bijaldien het vonnis tot akteverlening geen veroordeling bij ontstentenis van vrijwillige tenuitvoerlegging zou inhouden, zou men in België zijn toevlucht moeten nemen tot een dagvaarding om de nodige executoriale titel te bekomen. Het aldus verkregen vonnis zou alsdan kunnen worden ten uitvoer gelegd overeenkomstig de in de Overeenkomst bepaalde regels.

Het bleek dus dat aan Belgische zijde alles wat op de schikkingen voor een rechter betrekking had, kon geregeld worden volgens de bepalingen die voor het exequatur van de rechterlijke beslissingen waren uitgewerkt.

In de Bondsrepubliek Duitsland daarentegen zijn de schikkingen die in de loop van een geding voor een rechtbank worden gesloten van rechtswege uitvoerbaar (paragraaf 794, eerste lid, n° 1, van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

De Belgische afvaardiging heeft zich bereid verklaard de in Duitsland voor een rechter gesloten schikkingen te erkennen als executoriale titel in de zin van de Overeenkomst, maar om elke twijfel uit te sluiten werd het principe van gelijkstelling met de authentieke akten in artikel 14, eerste paragraaf, formeel tot uitdrukking gebracht.

Onder de Duitse authentieke akten kan men wijzen op de uitvoerbare akten, vernoemd in paragraaf 794, eerste lid, n° 5 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, die voor een rechtbank of een notaris werden verleden, alsmede op de verklaringen in verband met de onderhoudsplicht volgens artikel 1708 van het Duitse Burgerlijk Wetboek, die door de diensten voor jeugdbescherming (Jugendämter) worden opgenomen. Aan Belgische zijde dienen vermeld de uitvoerbare akten verleden voor notarissen (art. 19 van de wet van 25 Ventôse, jaar XI, op het notarisambt en art. 547 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering) of voor openbare overheden (zie Belgisch Burgerlijk Wetboek, art. 1317). Mede onder de bepalingen van de Overeenkomst vallen de door de consuls van beide landen in hun hoedanigheid van notaris opgemaakte akten (Belgische wet van 10 en 12 juli 1931; art. 16 van de Duitse wet op de organisatie van de Bondsconsulaten van 8 november 1867).

Art. 15.

Deze bepaling was nodig om te vermijden dat in het ene en het andere van beide landen tegenstrijdige beslissingen zouden worden gewezen, des te meer daar, zoals reeds werd uiteengezet, de Overeenkomst geen regels van gemeenschappelijke bevoegdheid oplegt.

Volgens het aangenomen stelsel zal de litispentie worden beslecht ten gunste van de eerst aangesproken rechter.

Il va sans dire que cette règle ne joue pas si la décision à intervenir doit être reconnue dans l'autre Etat contractant.

Le second paragraphe a été inséré à la demande de la délégation belge. Il précise que la litispendance ne peut faire obstacle à ce que des mesures provisoires ou conservatoires soient requises d'un tribunal autre que celui saisi du fond du litige.

Art. 16.

Il est prévu que la Convention ne porte pas atteinte aux conventions particulières qui comporteraient des dispositions spéciales réglant la reconnaissance ou l'exécution des décisions dans les domaines faisant l'objet de ces conventions.

On peut citer parmi les conventions ou accords que cet article entend réserver, la Convention de La Haye du 17 juillet 1905, relative à la procédure civile, en ce qui concerne l'exécution des condamnations aux frais et dépens du procès prononcées contre le demandeur ou l'intervenant dispensé de la *cautio judicatum solvi* (art. 18 et 19), le Protocole de Genève relatif aux clauses d'arbitrage du 24 septembre 1923, la Convention de Genève pour l'exécution des sentences arbitrales étrangères du 26 septembre 1927, la Convention internationale concernant le transfert des marchandises par chemin de fer (C.I.M.) du 25 octobre 1952, la Convention internationale concernant le transport des voyageurs et des bagages par chemin de fer (C.I.V.) de la même date, l'Accord sur les dettes extérieures allemandes (art. 17), signé à Londres, le 27 février 1953, les Conventions élaborées à la huitième session de la Conférence de La Haye de Droit international privé sur la compétence du for contractuel en cas de vente à caractère international d'objets mobiliers corporels et sur la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière d'obligations alimentaires envers les enfants, dans le cas où la Belgique et la République Fédérale d'Allemagne ratifieraient ces deux dernières Conventions.

Art. 17.

La Convention n'aura aucun effet rétroactif. Ce principe s'inspire des conventions de l'espèce (Convention franco-belge, art. 19; convention belgo-néerlandaise, art. 27; convention anglo-belge, art. 2, 1°; convention germano-suisse, art. 10; convention germano-italienne, art. 18) et se justifie par le souci de ne pas modifier un état de choses acquis sous l'empire de rapports juridiques que ceux créés entre les deux Etats par l'intervention de la Convention.

Art. 18.

En ce qui concerne la Belgique, la Convention ne s'appliquera lors de son entrée en vigueur qu'au territoire métropolitain. Elle pourra être étendue par simple échange de notes au Congo belge et au territoire du Ruanda-Urundi.

Art. 19.

La Convention entrera en vigueur trois mois après l'échange des instruments de ratification (paragraphe 2). Ce délai a été fixé pour permettre aux autorités judiciaires des deux Etats et aux justiciables de s'informer du nouvel état juridique créé par la Convention.

Het spreekt vanzelf dat deze regel enkel geldt indien de te wijzen beslissing in de andere verdragsluitende Staat moet worden erkend.

De tweede paragraaf werd op verzoek van de Belgische afvaardiging ingevoegd. Daarin wordt verduidelijkt dat de litispendentie niet mag beletten dat voorlopige of conservatoire maatregelen worden gevorderd van een andere rechtbank dan die, waarbij de grond van de zaak aanhangig is.

Art. 16.

Bepaald wordt dat deze Overeenkomst geen afbreuk doet aan de bijzondere overeenkomsten, die speciale bepalingen zouden inhouden tot regeling van de erkenning of de tenuitvoerlegging van beslissingen met betrekking tot de punten waarover het in die overeenkomsten gaat.

Onder de overeenkomsten en akkoorden waaraan dit artikel niet wil raken, kan men noemen: het Verdrag van 's-Gravenhage betreffende de burgerlijke rechtsvordering met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de veroordelingen in de kosten van het geding, uitgesproken tegen de eiser of de tussenkomen partij die vrijgesteld zijn van de *cautio judicatum solvi* (art. 18 en 19), het Protocol van Genève betreffende de arbitrage-clausules van 24 september 1923, het Verdrag van Genève nopens de tenuitvoerlegging van de in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken van 26 september 1927, de Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer per spoor van goederen van 25 oktober 1952, de Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer per spoor van reizigers en reisgoed van dezelfde datum, het Akkoord over de Duitse buitenlandse schuld (art. 17), ondertekend te Londen op 27 februari 1953, de op de achtste zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht uitgewerkte verdragen betreffende de contractueel bepaalde rechterlijke competentie in geval van internationale verkoop van roerende lichamelijke zaken en betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake onderhoudsverplichtingen jegens kinderen, bijaldien België en de Bondsrepubliek Duitsland deze twee laatste Overeenkomsten zouden bekrachtigen.

Art. 17.

De Overeenkomst zal geen terugwerkende kracht hebben. Dit principe vindt men terug in soortgelijke overeenkomsten (Frans-Belgische overeenkomst, art. 19; Belgisch-Nederlandse overeenkomst, art. 27; Engels-Belgische overeenkomst, art. 2, 1°; Duits-Zwitserse overeenkomst, art. 10; Duits-Italiaanse overeenkomst, art. 18) en vindt zijn rechtvaardiging in de zorg om niet te raken aan een toestand, ontstaan onder de gelding van andere rechtsbetrekkingen dan die welke door de Overeenkomst tussen beide Staten tot stand zijn gekomen.

Art. 18.

Ten aanzien van België zal de Overeenkomst bij haar inwerkingtreding enkel op het moederlands gebied van toepassing zijn. Door een eenvoudige uitwisseling van nota's kan ze worden uitgebreid tot Belgisch-Congo en tot het gebied Ruanda-Urundi.

Art. 19.

De Overeenkomst zal drie maanden na de uitwisseling der bekrachtigingsoorkonden in werking treden (paragraaf 2). Deze termijn is vastgesteld om aan de rechterlijke overheden van beide Staten en aan de rechtzoekenden de mogelijkheid te bieden inlichtingen in te winnen nopens de nieuwe rechtstoestand die door de Overeenkomst is geschapen.

Protocole additionnel.

SECTION I.

Il a été question dans le commentaire de l'article 7 relatif à la procédure d'exequatur des dispositions figurant à la première section du Protocole.

Les règles qui devront être suivies ont été insérées dans un Protocole et non dans la Convention elle-même, étant donné qu'elles devront faire l'objet, dans la République Fédérale, de dispositions législatives spéciales.

Ces règles tendent notamment à simplifier et à hâter autant que possible la procédure d'exequatur.

Il convient en effet de remarquer que le défendeur a déjà eu l'occasion de faire valoir ses moyens de défense devant les juridictions de l'Etat où la décision a été rendue et ensuite devant le tribunal d'exequatur. Il semble dès lors qu'on ne doive pas lui permettre de retarder par l'exercice de toutes les voies de recours et par l'accumulation des délais dans le pays du tribunal d'exequatur, l'exécution de la décision.

SECTION II.

Etant donné que la Convention prévoit également la reconnaissance et l'exécution des décisions exécutoires par provision, il faut tenir compte de l'éventualité où une décision, qui a déjà été exécutée dans l'autre Etat contractant, serait ultérieurement rétractée ou réformée dans l'Etat où elle a été rendue. Dans pareil cas, que l'exécution ait eu lieu soit dans la République Fédérale, soit en Belgique, le débiteur doit être traité de la même manière que s'il s'était agit d'un jugement rendu, exécuté et réformé dans un même Etat. Dans ce cas et si l'exécution avait été poursuivie dans la République Fédérale d'Allemagne, le débiteur aurait les droits prévus au paragraphe 717, alinéas 2 et 3 du Code de procédure civile. En Belgique la jurisprudence reconnaît au débiteur le droit à indemnisation (Braas, *Précis de procédure civile*, 3e édit., t. II, n° 945).

Si la décision, après avoir été exequaturée vient à être réformée dans le pays du tribunal d'origine, et si le tribunal d'exequatur ordonne la remise des choses en état, des restitutions et éventuellement des dommages et intérêts, la partie au profit de laquelle ce dernier jugement a été rendu doit pouvoir, à son tour, l'invoquer devant les tribunaux de l'autre Etat.

Cette possibilité est donnée par la section II du Protocole en ce sens que le tribunal d'exequatur est reconnu compétent sans qu'il faille tenir compte des compétences prévues à l'article 3.

Bonn, le 30 juin 1958.

(s.) HERMENT.

(s.) BULOW.

Aanvullend Protocol.

AFDELING I.

In de commentaar bij artikel 7 betreffende de exequatur-procedure zijn de bepalingen van afdeling I van het Protocol reeds toegelicht geworden.

De regels die zullen moeten worden gevolgd, werden ingevoegd in een Protocol en niet in de Overeenkomst zelf, aangezien er in de Bondsrepubliek Duitsland speciale wetsbepalingen moeten voor goedgekeurd worden.

Die regels willen namelijk de exequatur-procedure zoveel mogelijk vereenvoudigen en bespoedigen.

Er dient immers te worden opgemerkt dat de verweerder reeds gelegenheid heeft gehad om zijn verweermiddelen te doen gelden voor de gerechten van de Staat waar de beslissing werd gewezen en vervolgens voor de rechtbank waaraan het exequatur wordt gevraagd. Derhalve lijkt men hem geen gelegenheid te moeten geven om door het aanwenden van alle mogelijke rechtsmiddelen en door middel van allerlei soorten uitstel in het land van de rechtbank die het exequatur moet verlenen, de tenuitvoerlegging van de beslissing te vertragen.

AFDELING II.

Daar in de overeenkomst eveneens in de erkenning en de tenuitvoerlegging van bij voorraad uitvoerbare beslissingen is voorzien, dient rekening te worden gehouden met de eventualiteit dat een beslissing die reeds in de andere verdragssluitende Staat is ten uitvoer gelegd, later zou ingetrokken of gewijzigd worden in de Staat waarin ze is gewezen. In zulk geval moet tegenover de schuldenaar, onverschillig of de tenuitvoerlegging in de Bondsrepubliek Duitsland of in België heeft plaats gehad, gehandeld worden alsof het een vonnis betrof dat in eenzelfde Staat werd gewezen, ten uitvoer gelegd en gewijzigd. In dit geval zou de schuldenaar, indien de tenuitvoerlegging in de Bondsrepubliek Duitsland was vervolgd, zich kunnen beroepen op de rechten, bepaald in paragraaf 717, leden 2 en 3, van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering. In België kent de rechtspraak aan de schuldenaar het recht op schadeloosstelling toe (Braas, *Précis de procédure civile*, 3e druk, deel II, n° 945).

Indien de beslissing, nadat zij uitvoerbaar werd verklaard, mocht worden gewijzigd in het land van de rechtbank die ze heeft gewezen, en indien de rechtbank die het exequatur heeft verleend, de herstelling van de zaken in hun vroegere staat, teruggaven en eventueel schadevergoeding gelast, moet de partij ten gunste waarvan laatstgenoemd vonnis werd gewezen, dit, op haar beurt, kunnen invoeren voor de rechtbanken van de andere Staat.

Deze mogelijkheid wordt geboden door afdeling II van het Protocol en wel zo dat de rechtbank die het exequatur verleent, geacht wordt bevoegd te zijn zonder dat rekening dient te worden gehouden met de in artikel 3 bepaalde bevoegdheidsregelingen.

Bonn, 30 juni 1958.

(w.g.) HERMENT.

(w.g.) BULOW.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires Etrangères, le 8 septembre 1959, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique et la République Fédérale d'Allemagne concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque, en matière civile ou commerciale, des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques, du Protocole additionnel à cette Convention et de l'échange de lettres, signés à Bonn, le 30 juin 1958 », a donné le 14 octobre 1959 l'avis suivant :

Le projet a pour objet l'approbation de la Convention intervenue entre la Belgique et la République Fédérale d'Allemagne concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque en matière civile ou commerciale, des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques.

Aux termes de l'article 2 de la loi d'approbation, les décisions d'exequatur « pourront être attaquées par la voie de l'appel dans les vingt-huit jours après le prononcé, si elles sont contradictoires, et dans les vingt-huit jours après le jour de la signification, s'il s'agit de jugements rendus par défaut ou d'ordonnances d'exequatur de sentences arbitrales ou d'actes authentiques.

Ce texte appelle plusieurs observations.

1. A l'instar de la Convention conclue entre la Belgique et la France le 8 juillet 1899, approuvée par la loi du 31 mars 1900, et de la Convention conclue à Bruxelles le 28 mars 1925 ainsi que du Protocole additionnel entre la Belgique et les Pays-Bas, approuvés par la loi du 16 août 1926, l'article 2 du projet supprime la possibilité de l'opposition aux décisions d'exequatur rendues en application de la Convention qu'il approuve.

Pour éviter que les décisions d'exequatur soient, dans certains cas, dépourvues de recours, la Convention franco-belge (art. 14) et la Convention néerlandaise-belge (art. 14) ont prévu que le jugement qui statue sur la demande d'exequatur pouvait toujours être attaqué par la voie de l'appel, c'est-à-dire quel que soit le montant du litige.

Une disposition analogue ne figure pas explicitement à l'article 2 du projet. S'il entre dans les intentions du Gouvernement d'adopter la même règle, il conviendrait d'insérer le mot « toujours » dans l'article 2 de la loi d'approbation.

2. Comme la Convention franco-belge et la Convention néerlandaise-belge, le texte de l'article 2 déroge aux règles ordinaires des délais de l'appel, lesquels en droit commun ne sont en aucun cas fixés à vingt-huit jours.

En raison de cette particularité et pour éviter toute méprise, il s'indiquerait de s'inspirer de la Convention franco-belge et de prévoir que le délai court à partir de « la signification à partie ».

3. A l'article 2, *in fine*, les mots « de décisions d'exequatur » seraient employés plus heureusement que les mots « d'ordonnance d'exequatur ».

En effet, l'exequatur dont il est question sera accordé tantôt par la voie d'une ordonnance présidentielle s'il s'agit d'une sentence arbitrale, tantôt par un jugement du tribunal civil compétent s'il s'agit d'un acte authentique.

Compte tenu de ces remarques, l'article 2 du projet pourrait être rédigé comme suit :

« Art. 2. — Les décisions d'exequatur rendues en application de cette Convention ne seront pas susceptibles d'opposition; elles pourront être toujours attaquées par la voie de l'appel dans les vingt-huit jours après le jour du prononcé si elles sont contradictoires et dans les vingt-huit jours qui suivent la signification aux parties s'il s'agit de jugements rendus par défaut ou de décisions d'exequatur de sentences arbitrales ou d'actes authentiques. »

..

Quant à la Convention elle-même, elle est accompagnée d'un rapport détaillé des négociateurs, de nature à en préciser la portée.

Cette analyse souligne explicitement certaines particularités dérogeant aux règles habituellement admises en Belgique.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 8e september 1959 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de erkenning en de wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken, van het Aanvullend Protocol bij deze Overeenkomst en van de wisseling van brieven, ondertekend op 30 juni 1958, te Bonn », heeft de 14^e oktober 1959 het volgende advies gegeven :

Het ontwerp strekt tot goedkeuring van de tussen België en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten Overeenkomst betreffende de erkenning en de wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken.

Luidens artikel 2 van de goedkeuringswet, kunnen beslissingen tot het verlenen van het exequatur « worden aangevochten door het middel van hoger beroep binnen achtentwintig dagen na de dag waarop zij zijn gegeven, in geval van tegenspraak, en binnen achtentwintig dagen na de dag der betekening, indien het bij verstek gewezen vonnissen of bevelschriften tot tenuitvoerlegging, scheidsrechterlijke uitspraken of authentieke akten betreft ».

Bij deze tekst zijn verschillende opmerkingen te maken.

1. In navolging van de tussen Frankrijk en België op 8 juli 1899 gesloten en bij de wet van 31 maart 1900 bekrachtigde Overeenkomst en van de te Brussel op 28 maart 1925 gesloten Nederlands-Belgische Overeenkomst alsmede van het Aanvullend Protocol tussen België en Nederland, goedgekeurd bij de wet van 16 augustus 1926, schaft artikel 2 van het ontwerp de mogelijkheid af om tegen beslissingen tot het verlenen van het exequatur, die gewezen zijn bij toepassing van de Overeenkomst welke het goedkeurt, verzet aan te tekenen.

Om te voorkomen dat tegen beslissingen tot het verlenen van het exequatur in sommige gevallen geen beroep zou openstaan, hebben de Frans-Belgische Overeenkomst (art. 14) en de Nederlands-Belgische Overeenkomst (art. 14) bepaald, dat tegen het vonnis dat uitspraak doet over de aanvraag tot exequatur, altijd hoger beroep kan worden ingesteld, dit wil zeggen ongeacht het bedrag van het geschil.

In artikel 2 van het ontwerp komt een soortgelijke bepaling niet uitdrukkelijk voor. Wenst de Regering een zelfde regel te volgen, dan ware het woord « altijd » in te voegen in artikel 2 van de wet tot goedkeuring.

2. Evenals de Frans-Belgische en de Nederlands-Belgische Overeenkomst, wijkt de tekst van artikel 2 af van de gewone regelen betreffende de termijnen van hoger beroep, die in het gemeen recht nooit op achtentwintig dagen zijn vastgesteld.

Hierom, en om verrassingen te voorkomen, ware het beter aansluiting te zoeken bij de Frans-Belgische Overeenkomst en te bepalen dat de termijn ingaat met « de betekening aan partijen ».

3. In artikel 2, *in fine*, spreke men liever van « beslissingen tot het verlenen van het exequatur » dan van « bevelschriften tot tenuitvoerlegging ».

Het exequatur waarover het gaat, zal nu eens worden toegekend bij een bevelschrift van de voorzitter in het geval van een scheidsrechterlijke beslissing, dan weer bij een vonnis van de bevoegde burgerlijke rechtbank, wanneer het gaat om een authentieke akte.

Met inachtneming van deze opmerkingen, zou artikel 2 van het ontwerp als volgt kunnen worden gelezen :

« Art. 2. — Beslissingen tot het verlenen van het exequatur gegeven bij toepassing van deze Overeenkomst zijn niet vatbaar voor verzet; zij kunnen altijd bij wege van hoger beroep worden bestreden binnen achtentwintig dagen na de dag van de uitspraak als zij op tegenspraak zijn gegeven, en binnen achtentwintig dagen na de dag van de betekening aan partijen zo het gaat om vonnissen, gewezen bij verstek of om beslissingen tot het verlenen van het exequatur, om scheidsrechterlijke beslissingen of om authentieke akten. »

..

Wat de Overeenkomst zelf betreft, hierbij is een uitvoerig verslag van de onderhandelaars gevoegd teneinde de draagwijdte ervan toe te lichten.

Deze ontleding legt uitdrukkelijk nadruk op sommige eigenaardigheden van de overeenkomst die afwijken van de in België gangbare regelen.

La chambre était composée de

MM. :

J. SUETENS, *premier président*;
L. MOUREAU, *conseiller d'Etat*;
G. HOLOYE, *conseiller d'Etat*;
A. BERNARD, *assesseur de la section de législation*;
Ch. VAN REEPINGHEN, *assesseur de la section de législation*;
C. ROUSSEAU, *greffier adjoint, greffier*.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS. Le rapport a été présenté par M. P. MAROY, auditeur.

Le Greffier,
(s.) C. ROUSSEAU.

Le Président,
(s.) J. SUETENS.

De kamer was samengesteld uit
de HH. :

J. SUETENS, *eerste-voorzitter*;
L. MOUREAU, *raadsheer van State*;
G. HOLOYE, *raadsheer van State*;
A. BERNARD, *bijzitter van de afdeling wetgeving*;
Ch. VAN REEPINGHEN, *bijzitter van de afdeling wetgeving*;
C. ROUSSEAU, *adjunct-griffier, griffier*.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS. Het verslag werd uitgebracht door de H. P. MAROY, auditeur.

De Griffier,
(get.) C. ROUSSEAU.

De Voorzitter,
(get.) J. SUETENS.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires Etrangères et de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires Etrangères et Notre Ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

La Convention entre le Royaume de Belgique et la République Fédérale d'Allemagne concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque, en matière civile ou commerciale, des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques, le Protocole additionnel à cette Convention et l'échange de lettres, signés à Bonn, le 30 juin 1958, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2.

Les décisions d'exequatur rendues en application de cette Convention ne seront pas susceptibles d'opposition; elles pourront toujours être attaquées par la voie de l'appel dans les vingt-huit jours après le jour du prononcé si elles sont contradictoires et dans les vingt-huit jours qui suivent la signification s'il s'agit de jugements rendus par défaut ou de décisions d'exequatur de sentences arbitrales ou d'actes authentiques.

Donné à Elisabethville, le 26 décembre 1959.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :
Le Ministre des Affaires Etrangères,

Le Ministre de la Justice,

P. WIGNY.

L. MERCHERS.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken en van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken en Onze Minister van Justitie zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de erkenning en de wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken, het Aanvullend Protocol bij deze Overeenkomst en de wisseling van brieven, ondertekend op 30 juni 1958, te Bonn, zullen volkomen uitwerking hebben.

Art. 2.

Beslissingen tot het verlenen van het exequatur gegeven bij toepassing van deze Overeenkomst zijn niet vatbaar voor verzet; zij kunnen altijd bij wege van hoger beroep worden bestreden binnen achtentwintig dagen na de dag van de uitspraak als zij op tegenspraak zijn gegeven, en binnen achtentwintig dagen na de dag van de betekening zo het gaat om vonnissen, gewezen bij verstek of om beslissingen tot het verlenen van het exequatur van scheidsrechterlijke beslissingen of van authentieke akten.

Gegeven te Elisabethstad, 26 december 1959.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Zaken,

De Minister van Justitie,

Convention entre le Royaume de Belgique et la République Fédérale d'Allemagne concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque, en matière civile ou commerciale, des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques.

Sa Majesté le Roi des Belges et le Président de la République Fédérale d'Allemagne.

Désireux d'assurer la reconnaissance et l'exécution réciproque des décisions judiciaires et des sentences arbitrales rendues en matière civile ou commerciale ainsi que des actes authentiques.

Ont décidé de conclure à cet effet une Convention et ont nommé comme plénipotentiaires :

Sa Majesté le Roi des Belges :

Son Excellence Baron Hervé de Gruben, Ambassadeur du Royaume de Belgique et M. A. J. Herment, Inspecteur général au Ministère des Affaires Étrangères;

Le Président de la République Fédérale d'Allemagne :

M. Dr. Hans Berger, Ministerialdirektor, Directeur du Département juridique au Ministère fédéral des Affaires Étrangères et M. le Prof^r Dr. Arthur Bülow, Ministerialdirigent au Ministère fédéral de la Justice,

lesquels, après avoir échangé leur pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme sont convenus des dispositions suivantes :

TITRE I.

Reconnaissance des décisions judiciaires.

Article premier.

(1) Les décisions judiciaires rendues en matière civile ou commerciale par les tribunaux de l'un des deux Etats et par lesquelles les droits des parties sont fixés d'une façon définitive indépendamment des voies de recours qui seraient encore ouvertes, seront reconnues dans l'autre, sauf s'il existe un des motifs de refus indiqués à l'article 2. Seront toutefois reconnues les décisions provisoires condamnant au paiement d'une somme d'argent. La reconnaissance aura pour effet d'attribuer aux décisions l'autorité dont elles jouissent dans l'Etat où elles ont été rendues.

(2) Les décisions judiciaires au sens du paragraphe (1) du présent article comprennent également les décisions rendues en matière civile ou commerciale par une juridiction répressive.

(3) On entend par décisions, au sens de la présente Convention, toutes décisions rendues en matière contentieuse ou gracieuse, quel que soit le nom qui leur est donné, tel que arrêt, jugement, ordonnance ou mandat d'exécution, y compris celles par lesquelles le montant des frais du procès est fixé ultérieurement.

(4) Sont toutefois exclues de l'application de la présente Convention les décisions rendues en matière de faillite ou de concordat judiciaire.

Article 2.

(1) La reconnaissance ne pourra être refusée que :

1° si elle est contraire à l'ordre public de l'Etat où elle est invoquée;

2° si, en cas de décision rendue par défaut, l'acte introductif d'instance n'a pas été notifié au défendeur conformément à la législation de l'Etat où elle a été rendue; la reconnaissance pourra également être refusée si le défendeur prouve qu'il n'a pas reçu la convocation en justice ou que celle-ci ne lui est pas parvenue en temps utile pour y répondre;

3° si les tribunaux de l'Etat où la décision a été rendue ne sont pas reconnus compétents aux termes de la présente Convention.

(2) La reconnaissance ne pourra être refusée pour la seule raison que le tribunal qui a rendu la décision a, d'après les règles de son droit international privé, appliqué des lois autres que celles qui auraient été applicables d'après les règles du droit international privé de l'Etat où la décision est invoquée. Toutefois, cette reconnaissance pourra être refusée si la décision concerne l'état, la capacité ou un droit successoral d'un ressortissant de l'Etat où la décision est invoquée ou une déclai-

Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de erkenning en wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken.

(Vertaling.)

Zijne Majesteit de Koning der Belgen en de President van de Bondsrepubliek Duitsland.

Verlangende de erkenning en de wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en van scheidsrechterlijke uitspraken alsmede van authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken te verzekeren.

Hebben besloten te dien einde een overeenkomst te sluiten en hebben tot gevolmachtigden benoemd :

Zijne Majesteit de Koning der Belgen :

Zijne Excellentie Baron Hervé de Gruben, Ambassadeur van het Koninkrijk België, en de heer A. J. Herment, Inspecteur-generaal bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken,

De President van de Bondsrepubliek Duitsland :

De heer Dr. Hans Berger, Ministerialdirektor, Hoofd van de juridische dienst van het Bondsministerie van Buitenlandse Zaken, en de heer Professor Dr. Arthur Bülow, Ministerialdirigent bij het Bondsministerie van Justitie,

die, na hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten te hebben uitgewisseld, zijn overeengekomen als volgt :

TITEL I.

Erkenning van rechterlijke beslissingen.

Eerste artikel.

(1) De in burgerlijke zaken of handelszaken door de rechtbanken van een van beide Staten gewezen rechterlijke beslissingen, waarbij de rechten van partijen definitief zijn vastgesteld, ongeacht de rechtsmiddelen die nog zouden openstaan, worden in de andere Staat erkend tenzij een van de in artikel 2 opgegeven gronden tot weigering voorhanden is. Erkend worden evenwel de voorlopige beslissingen houdende veroordeling tot het betalen van een geldsom. Door de erkenning wordt aan de beslissingen het gezag toegekend dat ze in het Land, waar ze gewezen werden, bezitten.

(2) Rechterlijke beslissingen in de zin van de paragraaf (1) van dit artikel omvatten eveneens de door een strafgerecht met betrekking tot burgerlijke zaken of handelszaken gewezen beslissingen.

(3) Onder beslissingen in de zin van onderhavige Overeenkomst worden verstaan alle beslissingen gewezen in zake van eigenlijke of vrijwillige rechtspraak, welke naam zij ook dragen, arresten vonnissen, beschikkingen, bevelen tot tenuitvoerlegging, daarin begrepen die waarbij het bedrag van de proceskosten later wordt vastgesteld.

(4) Van de toepassing van onderhavige Overeenkomst zijn de beslissingen gewezen inzake faillissement of gerechtelijk akkoord evenwel uitgesloten.

Artikel 2.

(1) De erkenning mag niet geweigerd worden :

1° tenzij ze strijdig is met de openbare orde van de Staat waar zij wordt ingeroepen;

2° tenzij, ingeval van hij verstek gewezen beslissing, de akte tot inleiding van het geding aan de verweerder niet werd medegedeeld overeenkomstig de wetgeving van de Staat waar zij werd gewezen; de erkenning mag eveneens geweigerd worden indien de verweerder bewijst dat hij de oproeping om te verschijnen niet heeft ontvangen of dat hij ze niet tijdig genoeg heeft ontvangen om er gevolg aan te geven;

3° tenzij de rechtbanken van de Staat waar de beslissing gewezen werd zich naar luid van deze Overeenkomst niet bevoegd hebben verklaard.

(2) De erkenning mag niet worden geweigerd om die reden alleen dat de rechtbank die de beslissing heeft gewezen, volgens de regels van haar internationaal privaatrecht andere wetten heeft toegepast dan die, welke van toepassing zouden geweest zijn volgens de regels van het internationaal privaatrecht van de Staat waar de beslissing is ingeroepen. Die erkenning mag echter geweigerd worden indien de beslissing betrekking heeft op de staat, de handelingsbekwaamheid of

ration d'absence ou de décès d'un tel ressortissant, à moins que la décision n'ait le même résultat que s'il avait été fait application des règles du droit international privé de l'Etat où elle est invoquée.

Article 3.

(1) En toutes matières, sauf celle d'état ou de capacité des personnes, la compétence des tribunaux de l'Etat où la décision a été rendue est fondée au sens de l'article 2, paragraphe (1), 3° :

1° lorsqu'à la date de l'introduction de l'instance, le défendeur avait, d'après la loi de l'Etat où la décision a été rendue, son domicile sur le territoire de cet Etat ou sa résidence habituelle pour autant que, dans ce dernier cas, il n'ait pas son domicile dans l'autre Etat;

2° lorsque le défendeur s'est soumis, par une convention, à la compétence des tribunaux de l'Etat où la décision a été rendue, sauf les exceptions établies par la législation de l'Etat où la décision est invoquée; pareille convention suppose une déclaration écrite de l'une des parties, acceptée par l'autre ou, s'il s'agit d'une convention verbale, une confirmation par écrit qui n'ait pas été contestée;

3° lorsque le défendeur a présenté des défenses au fond sans décliner la compétence des tribunaux de l'Etat où la décision a été rendue;

4° lorsque, dans l'Etat où la décision a été rendue, le défendeur a été cité au lieu de son établissement commercial ou industriel, d'une succursale ou d'une agence de celui-ci pour des contestations relatives à l'exploitation dudit établissement, succursale ou agence;

5° lorsque, en matière contractuelle, la contestation a été portée devant le juge de l'Etat où l'obligation a été ou devait être exécutée;

6° lorsque l'action a été fondée sur un délit ou un quasi-délit d'après la législation interne de l'Etat où la décision a été rendue et que le fait dommageable a été commis sur le territoire de cet Etat;

7° lorsque l'action a eu pour objet un droit réel sur un immeuble situé sur le territoire de l'Etat où la décision a été rendue;

8° lorsque l'action a porté sur un litige en matière successorale et que le défunt a eu son dernier domicile sur le territoire de l'Etat où la décision a été rendue, que la succession comprenne des biens mobiliers ou immobiliers;

9° lorsque le défendeur n'avait ni son domicile ni sa résidence habituelle sur le territoire de l'un des deux Etats au moment de l'introduction de l'instance, mais avait des biens sur le territoire de l'Etat où la décision a été rendue;

10° en cas de demande reconventionnelle ou de demande en garantie, lorsque le tribunal est reconnu compétent aux termes de la présente Convention pour connaître de la demande principale.

Le tribunal ne sera toutefois pas reconnu compétent quant à la demande en garantie lorsqu'il est intervenu entre le garant et le garanti une convention attribuant compétence à une autre juridiction et couvrant également l'appel en garantie.

(2) Toutefois, la compétence des tribunaux de l'Etat où la décision a été rendue ne devra pas être reconnue au sens de l'article 2, paragraphe (1), 3°, lorsqu'il existe dans l'Etat où la décision est invoquée des règles attribuant une compétence exclusive aux tribunaux de cet Etat pour connaître de l'action qui a donné lieu à ladite décision.

Article 4.

(1) En toute matière d'état ou de capacité d'un ressortissant de l'un des deux Etats, la compétence des tribunaux de l'Etat où la décision a été rendue sera reconnue au sens de l'article 2, paragraphe (1), 3°, si le défendeur, au moment de l'introduction de l'instance, possédait la nationalité dudit Etat ou s'il y avait son domicile ou sa résidence habituelle.

(2) La compétence sera en outre reconnue, mais en matière de mariage, de divorce ou de séparation de corps seulement, quand l'une des deux parties au procès était ressortissante de l'un des deux Etats et dans le cas où les deux parties avaient leur dernière résidence commune sur le territoire de l'Etat où la décision a été rendue et si le demandeur avait, au moment de l'introduction de l'instance, sa résidence habituelle sur le territoire de cet Etat.

op een erfrecht van een onderdaan van de Staat waar de beslissing wordt ingeroepen of op een verklaring van afwezigheid of van overlijden van zulk onderdaan, tenzij de beslissing hetzelfde gevolg zou gehad hebben indien de regels van het internationaal privaatrecht van de Staat waar ze wordt ingeroepen, toepassing gevonden hadden.

Artikel 3.

(1) In alle zaken, behoudens die betreffende de staat of de handelsbekwaamheid van de personen, zijn de rechtbanken van de Staat waar de beslissing gewezen werd, bevoegd in de zin van artikel 2, paragraaf (1), 3° :

1° wanneer op de datum waarop het geding is ingeleid, de verweerder volgens de wet van de Staat waar de beslissing gewezen werd, op het grondgebied van die Staat zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats had, voor zover hij niet in dit laatste geval, zijn woonplaats in de andere Staat had;

2° wanneer de verweerder zich door een overeenkomst onderworpen heeft aan de bevoegdheid van de rechtbanken van de Staat waar de beslissing gewezen werd, behoudens de uitzonderingen die door de Staat, waar de beslissing gewezen werd, gevestigd werden; voor zulke overeenkomst is vereist dat de ene partij een schriftelijke verklaring aflegt en dat de andere deze aanvaardt of, indien het een mondelinge overeenkomst betreft dat een schriftelijke bevestiging voorhanden is die niet werd betwist;

3° wanneer de verweerder verweer ten gronde heeft voorgedragen zonder de bevoegdheid af te wijzen van de rechtbanken van de Staat waar de beslissing gewezen werd;

4° wanneer in de Staat, waar de beslissing werd gewezen, de verweerder gedagvaard werd in de plaats waar zijn handels- of nijverheidsinstelling, een bijkantoor of een agentschap daarvan gevestigd is, voor betwistingen in verband met de exploitatie van bedoelde instelling, bijkantoor of agentschap;

5° wanneer in contractuele zaken de betwisting voor de rechter van de Staat, waar de verbintenis is uitgevoerd of moest worden uitgevoerd, werd gebracht;

6° wanneer de vordering gegrond is op een strafbaar feit of op een feit dat door de interne wetgeving van de Staat waar de beslissing werd gewezen als een oneigenlijk misdrijf wordt beschouwd en het feit op het grondgebied van die Staat werd gepleegd;

7° wanneer de vordering betrekking heeft op een zakelijk recht of een onroerend goed gelegen op het grondgebied van de Staat, waar de beslissing werd gewezen;

8° wanneer de vordering betrekking heeft op een geschil inzake erfopvolging en de overledene zijn laatste woonplaats heeft gehad op het grondgebied van de Staat, waar de beslissing werd gewezen, ongeacht of de nalatenschap bestaat uit roerende of onroerende goederen;

9° wanneer de verweerder noch zijn woonplaats noch zijn gewone verblijfplaats had op het grondgebied van een van beide Staten op het tijdstip waarop het geding werd ingeleid, maar goederen had op het grondgebied van de Staat waar de beslissing werd gewezen;

10° ingeval van eis in reconventie of van eis tot vrijwaring, wanneer de rechtbank overeenkomstig onderhavige Overeenkomst bevoegd geacht is om van de hoofdeis kennis te nemen.

Ten aanzien van de eis tot vrijwaring wordt de rechtbank niet bevoegd geacht, wanneer er tussen de borg en de gevrijwaarde een overeenkomst is gesloten waardoor aan een ander gerecht bevoegdheid wordt toegekend eveneens wat de eis tot vrijwaring betreft.

(2) De rechtbanken van de Staat waar de beslissing werd gewezen moeten evenwel niet bevoegd worden geacht in de zin van artikel 2, paragraaf (1), 3°, wanneer volgens het recht van de Staat waar de beslissing wordt ingeroepen de rechtbanken van die Staat uitsluitend bevoegd zijn om kennis te nemen van de vordering die tot de beslissing heeft geleid.

Artikel 4.

(1) In alle zaken betreffende staat en handelsbekwaamheid van een onderdaan van een van beide Staten, worden de rechtbanken van de Staat waar de beslissing werd gewezen bevoegd geacht in de zin van artikel 2, paragraaf (1), 3°, indien de verweerder op het tijdstip waarop het geding werd ingesteld, de nationaliteit van bedoelde Staat bezat of indien hij er zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats had.

(2) Verder worden ze, maar dan alleen in zaken betreffende huwelijk, echtscheiding of scheiding van tafel en bed, bevoegd geacht, wanneer een van beide procespartijen onderdaan was van een van beide Staten en ingeval beide partijen hun laatste gemeenschappelijke verblijfplaats hadden op het grondgebied van de Staat waar de beslissing gewezen werd en zo de eisen op het tijdstip waarop het geding werd ingesteld zijn gewone verblijfplaats had op het grondgebied van die Staat.

Article 5.

(1) La décision rendue sur le territoire de l'un des deux Etats et dont la reconnaissance est invoquée sur le territoire de l'autre ne devra faire l'objet d'aucun examen autre que celui des conditions énumérées à l'article 2 de la présente Convention. Dans son examen de la condition prévue à l'article 2, paragraphe (1), 3°, le tribunal de l'Etat dans lequel la décision est invoquée, sera lié par les constatations de fait sur lesquelles le tribunal a fondé sa compétence.

(2) En aucun cas, il n'est procédé à un examen du fond de la décision.

TITRE II.

Exequatur des décisions judiciaires.

Article 6.

(1) Les décisions judiciaires exécutoires dans l'un des deux Etats et susceptibles d'être reconnues dans l'autre Etat conformément aux dispositions de la présente Convention peuvent être mises à exécution sur le territoire de ce dernier Etat après y avoir été déclarées exécutoires.

(2) Ces décisions pourront être déclarées exécutoires sur le territoire de l'autre Etat, alors même que des voies de recours seraient encore ouvertes dans l'Etat où elles ont été rendues.

Article 7.

La procédure d'exequatur est régie par la loi de l'Etat où il est demandé.

Article 8.

La demande d'exequatur sera adressée au tribunal compétent par toute personne qui peut se prévaloir de la décision dans l'Etat où celle-ci a été rendue.

Article 9.

La partie qui demande l'exequatur doit produire :

1° une expédition de la décision motivée et qui, d'après la loi de l'Etat où elle a été rendue, réunit les conditions nécessaires à son authenticité;

2° l'original ou une copie certifiée conforme du document établissant que l'acte introductif d'instance a été notifié à la partie défaillante conformément à l'article 2, paragraphe (1), 2°;

3° l'original ou une copie certifiée conforme de l'exploit ou de tout autre document dont il résulte que la décision a été notifiée à la partie contre laquelle l'exécution est poursuivie;

4° tout document ou attestation établissant que la décision est exécutoire selon la loi de l'Etat où elle a été rendue;

5° la preuve qu'elle a fourni caution si cette obligation lui a été imposée;

6° une traduction, dans la langue du juge saisi, des documents mentionnés ci-dessus, traduction qui doit être certifiée conforme, soit par un agent diplomatique ou consulaire, soit par un traducteur assermenté ou juré de l'un des deux Etats.

Article 10.

(1) L'examen du tribunal saisi de la demande d'exequatur ne portera que sur les points énumérés à l'article 2 de la présente Convention et sur les documents à produire conformément à l'article 9. En aucun cas, il ne sera procédé à un examen du fond de la décision.

(2) Si la décision dont l'exequatur est demandé, est encore susceptible de voies de recours dans l'Etat où elle a été rendue, il pourra être sursis à la décision d'exequatur si le défendeur prouve qu'une procédure par voie de recours ordinaire a été formée contre la décision soumise à l'exequatur. Si un tel recours contre le jugement n'a pas été effectivement introduit, mais que le délai pour l'introduire n'est pas expiré d'après la loi du tribunal de l'Etat où la décision a été rendue, le tribunal requis pourra, s'il le juge opportun, ajourner sa décision et accorder à la partie condamnée un délai pour former le recours.

(3) La décision d'exequatur devra être différée si le défendeur prouve qu'il a obtenu un sursis à l'exécution du jugement et qu'il remplit les conditions pour en bénéficier.

Artikel 5.

(1) De op het grondgebied van een van beide Staten gewezen beslissing, waarvan de erkenning wordt ingeroepen op het grondgebied van de andere Staat, mag aan geen ander onderzoek worden onderworpen dan aan dat betreffende de voorwaarden opgesomd in artikel 2 van onderhavige Overeenkomst. Wanneer de rechtbank van de Staat waar de beslissing wordt ingeroepen onderzocht of aan de voorwaarde gesteld in artikel 2, paragraaf (1), 3°, voldaan is, is zij gebonden door de feitelijke vaststellingen waarop de rechtbank haar bevoegdheid heeft gesteund.

(2) In geen geval mag de grond van de beslissing worden onderzocht.

TITEL II.

Exequatur van rechterlijke beslissingen.

Artikel 6.

(1) De rechterlijke beslissingen die in een van beide Staten uitvoerbaar zijn en overeenkomstig de bepalingen van onderhavige Overeenkomst in de andere Staat kunnen erkend worden, kunnen op het grondgebied van die Staat ten uitvoer worden gelegd nadat zij er uitvoerbaar zijn verklaard.

(2) Die beslissingen kunnen op het grondgebied van de andere Staat uitvoerbaar worden verklaard zelfs wanneer er nog rechtsmiddelen tegen openstaan in de Staat waar zij werden gewezen.

Artikel 7.

De exequatur-procedure wordt beheerst door de wet van de Staat waar het exequatur wordt aangevraagd.

Artikel 8.

De eis tot uitvoerbaarverklaring mag door elke persoon die, in de Staat waar de beslissing werd gewezen, zich op deze kan beroepen, tot de bevoegde rechtbank worden gericht.

Artikel 9.

De partij die het exequatur vraagt moet overleggen :

1° een uitgifte van de met redenen omklede beslissing die, volgens de wet van de Staat waar zij werd gewezen, voldoet aan de voorwaarden welke nodig zijn voor haar echtheid;

2° het origineel of een voor eensluitend verklaard afschrift van het bescheid waarbij wordt vastgesteld dat de akte tot inleiding van het geding overeenkomstig artikel 2, paragraaf (1), 2°, aan de niet verschenen partij werd medegedeeld;

3° het origineel of een voor eensluitend verklaard afschrift van het exploit of van ieder ander bescheid waaruit blijkt dat de beslissing werd medegedeeld aan de partij waartegen de tenuitvoerlegging wordt vervolgd;

4° elk bescheid of attest waarbij wordt vastgesteld dat de beslissing, volgens de wet van het Land waar zij werd gewezen, uitvoerbaar is;

5° het bewijs dat zij zekerheid heeft gesteld indien zij daartoe verplicht was;

6° een vertaling, in de taal van de rechter tot wie zij zich wendt, van bovengenoemde bescheiden, welke vertaling voor eensluitend dient verklaard, hetzij door een diplomatiek of consulaire agent, hetzij door een beëdigd vertaler van een van beide Staten.

Artikel 10.

(1) Het onderzoek van de rechtbank waarbij de eis tot uitvoerbaarverklaring werd aanhangig gemaakt zal slechts lopen over de punten, opgesomd in artikel 2 van onderhavige Overeenkomst en over de bescheiden die overeenkomstig artikel 9 dienen overgelegd. In geen geval mag de grond van de zaak worden onderzocht.

(2) Indien tegen de beslissing waarvoor het exequatur wordt gevraagd nog rechtsmiddelen openstaan in de Staat waar zij werd gewezen, kan het verlenen van het exequatur worden uitgesteld als de verweerder bewijst dat een gewone beroepsprocedure werd ingesteld tegen de beslissing waarvoor het exequatur werd gevraagd. Indien tegen het vonnis zulk beroep nog niet is ingesteld en indien de termijn om het in te stellen volgens de wet van de rechtbank van de Staat waar de beslissing werd gewezen nog niet is verstreken, kan de aangezochte rechtbank indien zij zulks wenselijk acht, haar beslissing uitstellen en aan de veroordeelde partij een termijn toestaan om het beroep in te stellen.

(3) De beslissing tot het verlenen van het exequatur moet worden uitgesteld indien de verweerder bewijst dat hij uitstel heeft bekomen voor de tenuitvoerlegging van het vonnis en dat hij de voorwaarden vervult om het te genieten.

Article 11.

Si la décision contient condamnation sur plusieurs chefs de demande et que l'exequatur ne peut être accordé pour le tout, le tribunal pourra n'accorder l'exequatur que pour un ou plusieurs chefs. En outre, le demandeur pourra requérir un exequatur partiel, que la condamnation porte sur un ou plusieurs chefs de demande.

Article 12.

En accordant l'exequatur, le tribunal ordonnera, s'il y a lieu, les mesures nécessaires pour que la décision étrangère reçoive les mêmes effets que si elle avait été prononcée par les tribunaux de l'Etat où elle est rendue exécutoire.

TITRE III.

Exequatur des sentences arbitrales et des actes authentiques.

Article 13.

(1) Les sentences arbitrales rendues dans l'un des deux Etats seront reconnues et rendues exécutoires dans l'autre Etat si elles sont exécutoires dans l'Etat où elles ont été rendues, si leur reconnaissance n'est pas contraire à l'ordre public de l'Etat où elles sont invoquées et si l'expédition qui en est produite revêt un caractère d'authenticité.

(2) Les transactions reçues par un tribunal arbitral seront considérées comme sentences arbitrales.

(3) L'exequatur sera accordé :

en Belgique, par le président du tribunal de première instance du lieu où l'exécution est poursuivie et,

dans la République Fédérale d'Allemagne, soit par l'Amtsgericht, soit par le Landgericht compétents suivant la juridiction qui aurait été compétente pour connaître du litige.

(4) La procédure d'exequatur sera régie par la loi de l'Etat où l'exequatur est demandé.

Article 14.

(1) Les actes authentiques reçus et exécutoires dans l'un des deux Etats pourront être rendus exécutoires sur le territoire de l'autre Etat. Pour l'application de la présente Convention, les autorités belges considéreront comme actes authentiques les transactions reçues par un magistrat et exécutoires dans la République fédérale d'Allemagne.

(2) Le tribunal de l'Etat où l'exequatur est poursuivi se bornera à vérifier si l'expédition de l'acte authentique remplit les conditions exigées pour son authenticité par la législation de l'Etat où l'acte a été reçu et si l'exequatur n'est pas contraire à l'ordre public de l'Etat où l'exequatur est demandé.

TITRE IV.

Exception de litispendance.

Article 15.

(1) Les tribunaux de chacun des deux Etats s'abstiendront à la requête de l'une des parties au procès, de statuer sur une demande lorsque celles-ci, fondée sur la même cause et mue entre les mêmes parties, est déjà pendante devant un tribunal de l'autre Etat qui serait compétent aux termes de la présente Convention et s'il peut en résulter une décision qui devrait être reconnue sur le territoire de l'autre Etat.

(2) Toutefois, les mesures provisoires ou conservatoires, organisées par chacune des deux législations nationales, pourront, en cas d'urgence, être requises des autorités de chacun des deux Etats quel que soit le juge saisi du fond du litige.

TITRE V.

Champ d'application.

Article 16.

Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte aux conventions ou accords auxquels les deux Etats sont ou seront Parties et qui, dans des matières particulières, règlent la reconnaissance et l'exécution des décisions judiciaires, des sentences arbitrales et des actes authentiques.

Artikel 11.

Indien de beslissing een veroordeling inhoudt ten aanzien van verschillende punten van de eis en het exequatur niet voor het geheel kan worden verleend, kan de rechtbank het exequatur slechts voor een of verschillende punten verlenen. Bovendien kan de eiser een gedeeltelijk exequatur vragen ongeacht of de veroordeling betrekking heeft op een of op verschillende punten van de eis.

Artikel 12.

Bij het verlenen van het exequatur beveelt de rechter, indien daartoe aanleiding bestaat, het nemen van de maatregelen, nodig opdat de vreemde beslissing dezelfde uitwerking verkrijge, als ware zij uitgesproken door de rechtbanken van de Staat, waar zij uitvoerbaar is verklaard.

TITEL III.

Exequatur van scheidsrechterlijke uitspraken en van authentieke akten.

Artikel 13.

(1) De in een van beide Staten gewezen scheidsrechterlijke uitspraken worden in de andere Staat erkend en uitvoerbaar verklaard indien zij uitvoerbaar zijn in de Staat waar zij gewezen werden, indien hun erkenning niet in strijd is met de openbare orde van de Staat waar zij worden ingeroepen en indien de uitgifte die er van wordt overgelegd, voldoet aan de voorwaarden, nodig voor haar echtheid.

(2) Schikkingen die voor een scheidsgerecht werden gesloten worden beschouwd als scheidsrechterlijke uitspraken.

(3) Het exequatur wordt verleend :

in België, door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de tenuitvoerlegging wordt vervolgd en,

in de Bondsrepubliek Duitsland, hetzij door het Amtsgericht, hetzij door het Landgericht, dat zou bevoegd geweest zijn om van het geschil kennis te nemen.

(4) De procedure betreffende het exequatur wordt beheerst door de wet van de Staat waar het exequatur wordt gevraagd.

Artikel 14.

(1) De authentieke akten, die in een van beide Staten verleden en daar uitvoerbaar zijn, kunnen op het grondgebied van de andere Staat uitvoerbaar worden verklaard. Voor de toepassing van onderhavige Overeenkomst zullen de Belgische overheden de schikkingen die voor een magistraat werden gesloten en in de Bondsrepubliek Duitsland uitvoerbaar zijn als authentieke akten beschouwen.

(2) De rechtbank van de Staat waar het exequatur wordt vervolgd bepaalt zich ertoe na te gaan of de uitgifte van de authentieke akte voldoet aan de voorwaarden welke door de wetten van de Staat waar de akte werd verleden voor haar echtheid worden geëist en of het exequatur niet strijdig is met de openbare orde van de Staat waar het exequatur wordt gevraagd.

TITEL IV.

Exceptie van litispendentie.

Artikel 15.

(1) De rechtbanken van elk van beide Staten moeten op verzoek van een van de partijen in het geding, zich ervan onthouden uitspraak te doen over een eis wanneer omtrent dezelfde zaak en tussen dezelfde partijen reeds een eis aanhangig is voor een rechtbank van de andere Staat, die naar luid van onderhavige Overeenkomst zou bevoegd zijn en indien hieruit een beslissing zou kunnen voortvloeien die op het grondgebied van de andere Staat zou moeten erkend worden.

(2) Nochtans kan de overheid van elk van beide Staten, in dien-aangaande gevallen, de in haar onderscheiden nationale wetten bepaalde voorlopige en conservatoire maatregelen gelasten, ongeacht de rechter bij wie de grond van het geschil is aanhangig gemaakt.

TITEL V.

Werkingsfeer.

Artikel 16.

De bepalingen van deze Overeenkomst doen geen afbreuk aan de overeenkomsten of akkoorden waartoe beide Staten zijn toegetreden of zullen toetreden en die voor bepaalde punten de erkenning en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten regelen.

Article 17.

Les dispositions de la présente Convention ne s'appliqueront qu'aux décisions judiciaires, aux sentences arbitrales et aux actes authentiques intervenus après son entrée en vigueur.

TITRE VI.

Dispositions finales.

Article 18.

(1) La présente Convention ne s'appliquera pas au Congo Belge, ni au territoire du Ruanda-Urundi.

(2) Elle pourra être étendue par simple échange de notes entre les Parties contractantes au Congo Belge et au territoire du Ruanda-Urundi.

Article 19.

(1) La présente Convention sera ratifiée et l'échange des instruments de ratification aura lieu, le plus tôt possible, à Bruxelles.

(2) La présente Convention entrera en vigueur trois mois après l'échange des instruments de ratification.

(3) Elle cessera d'être en vigueur six mois après dénonciation par une des Parties.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des deux Parties ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leur sceau.

Fait à Bonn, le 30 juin 1958, en double original, en langue française et en langue allemande, les deux textes faisant également foi.

Pour le Royaume de Belgique :

Baron de GRUBEN.

A. J. HERMENT.

Pour la République Fédérale d'Allemagne :

H. BERGER.

A. BÜLOW.

Artikel 17.

De bepalingen van deze Overeenkomst zijn enkel van toepassing op de rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten die na de inwerkingtreding ervan zijn gewezen of verleden.

TITEL VI.

Slotbepalingen.

Artikel 18.

Deze Overeenkomst geldt niet voor Belgisch-Congo en voor het gebied Ruanda-Urundi.

(2) Door eenvoudige uitwisseling van nota's tussen de Verdragsluitende Partijen, kan ze worden uitgebreid tot Belgisch-Congo en tot het gebied van Ruanda-Urundi.

Artikel 19.

(1) Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd en de uitwisseling der bekrachtigingsoorkonden zal zo spoedig mogelijk te Brussel plaats hebben.

(2) Deze Overeenkomst zal drie maanden na de uitwisseling der bekrachtigingsoorkonden in werking treden.

(3) Zij zal ophouden uitwerking te hebben zes maanden na opzegging door een van de Partijen.

Ten blyke waarvan de Gevolmachtigden van beide Partijen deze Overeenkomst hebben ondertekend en er hun zegel hebben aan gehecht.

Gedaan te Bonn, de 30^e juni 1958, in twee originele exemplaren, in het Frans en in het Duits, beide teksten authentiek zijnde.

Voor het Koninkrijk België :

Baron de GRUBEN.

A. J. HERMENT.

Voor de Bondsrepubliek Duitsland :

H. BERGER.

A. BÜLOW.

PROTOCOLE ADDITIONNEL.

I.

Dans un but de simplification, les Hautes Parties Contractantes s'engagent à régler comme suit, dans leurs rapports réciproques, la procédure d'exequatur des décisions judiciaires, des sentences arbitrales et des actes authentiques en matière civile ou commerciale :

En Belgique :

1° les décisions qui statueront sur les demandes d'exequatur ne seront pas susceptibles d'opposition;

2° ces décisions pourront être attaquées par la voie de l'appel dans les vingt-huit jours après le jour du prononcé si elles sont contradictoires et dans les vingt-huit jours après le jour de la signification si elles ont été rendues par défaut.

Dans la République Fédérale d'Allemagne :

la procédure d'exequatur des décisions judiciaires et des actes authentiques s'inspirera de celle qui est en vigueur en ce qui concerne l'exequatur des sentences arbitrales étrangères.

II.

Lorsque des décisions admises à l'exequatur auront été réformées, le tribunal d'exequatur qui aura accordé à la partie contre laquelle l'exécution a été poursuivie la remise des choses en état, des restitutions et éventuellement des dommages-intérêts, sera reconnu compétent au sens de l'article 2, paragraphe (1). 3°, de la Convention.

AANVULLEND PROTOCOL.

I.

Eenvoudigheidshalve verbinden de Hoge Verdragsluitende Partijen zich ertoe voor hun wederzijdse betrekkingen de exequatur-procedure voor rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke of in handelszaken als volgt te regelen :

In België :

1° zijn de beslissingen waarbij over de eisen tot uitvoerbaar-verklaring wordt uitspraak gedaan niet vatbaar voor verzet;

2° kunnen die beslissingen worden aangevochten door het middel van hoger beroep binnen achtentwintig dagen na de dag waarop zij zijn gegeven, in geval van tegenspraak, en binnen achtentwintig dagen na de dag der betekening, in geval van verstek.

In de Bondsrepubliek Duitsland :

leunt de exequatur-procedure voor de rechterlijke beslissingen en de authentieke akten aan bij die welke geldt voor het exequatur van buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken.

II.

Wanneer bij het exequatur voorziene beslissingen gewijzigd worden, wordt de rechtbank die het exequatur heeft verleend en die ten gunste van de partij waartegen de tenuitvoerlegging werd vervolgd herstelling van de zaken in hun vroegere staat, teruggaven of eventueel schadevergoeding heeft gelast, bevoegd geacht in de zin van artikel 2, paragraaf (1), 3°, van de Overeenkomst.

Fait à Bonn, le 30 juin 1958, en double original, en langue française et en langue allemande, les deux textes faisant également foi.

Pour le Royaume de Belgique :

Baron de GRUBEN.
A. J. HERMENT.

Pour la République Fédérale d'Allemagne :

H. BERGER.
A. BÜLOW.

Gedaan te Bonn, de 30e juni 1958, in twee originele exemplaren, in het Frans en in het Duits, beide teksten authentiek zijnde.

Voor het Koninkrijk België :

Baron de GRUBEN.
A. J. HERMENT.

Voor de Bondsrepubliek Duitsland :

H. BERGER.
A. BÜLOW.

(Traduction.)

Bonn, le 30 juin 1958.

MINISTÈRE
DES
AFFAIRES ÉTRANGÈRES

Excellence,

Me référant à la Convention entre la République Fédérale d'Allemagne et le Royaume de Belgique concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque, en matière civile ou commerciale, des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques, signée ce jour, j'ai l'honneur de vous communiquer ce qui suit :

Le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne, en accord avec le Sénat de Berlin, désire inclure le Land de Berlin dans le champ d'application de la Convention entre la République Fédérale d'Allemagne et le Royaume de Belgique concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque, en matière civile ou commerciale, des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques et propose en conséquence au Gouvernement belge de convenir de ce qui suit :

« La Convention est également applicable au Land de Berlin, sauf déclaration contraire faite par le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne au Gouvernement belge dans un délai de trois mois après la date d'échange des instruments de ratification. »

Au cas où la proposition du Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne rencontre l'agrément du Gouvernement belge, il serait considéré, après confirmation de la présente lettre, qu'un accord a été réalisé entre nos deux Gouvernements pour inclure le Land de Berlin dans le champ d'application de la Convention entre la République Fédérale d'Allemagne et le Royaume de Belgique concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque, en matière civile ou commerciale, des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques.

Veuillez agréer, Monsieur l'Ambassadeur, l'assurance de ma haute considération.

(s.) BERGER,
Ministerialdirektor,

A Son Excellence le Baron Hervé de Gruben,
Ambassadeur du Royaume de Belgique,
à Bonn.

Bonn, le 30 juin 1958.

AMBASSADE
DE
BELGIQUE

Monsieur le Ministerialdirektor,

J'ai l'honneur d'accuser réception de la note que vous m'avez adressée ce jour et par laquelle vous me faites savoir que le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne a exprimé le désir, en accord avec le Sénat de Berlin, d'inclure le Land de Berlin dans le champ d'application de la Convention signée ce jour entre la Belgique et la République Fédérale d'Allemagne concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques en matière civile ou commerciale, et de convenir avec le Gouvernement belge de ce qui suit :

« La Convention est également applicable au Land de Berlin, sauf déclaration contraire faite par le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne au Gouvernement belge dans un délai de trois mois après la date d'échange des instruments de ratification. »

J'ai l'honneur de porter à votre connaissance que la proposition du Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne rencontre l'agrément du Gouvernement belge. Votre note et la présente réponse constitueront l'accord des deux Gouvernements pour inclure le Land de Berlin dans le champ d'application de la Convention signée ce jour entre la Belgique et la République Fédérale d'Allemagne concernant la reconnaissance et l'exécution réciproque des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques en matière civile ou commerciale.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministerialdirektor, les assurances de ma haute considération.

(s.) Baron de GRUBEN.

Monsieur le Ministerialdirektor Dr. Hans Berger,
Directeur du Département juridique au
Ministère Fédéral des Affaires Étrangères.

Bonn, 30 juni 1958.

MINISTERIE
VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Excellentie.

Ik heb de eer, onder verwijzing naar de op heden ondertekende Overeenkomst tussen de Bondsrepubliek Duitsland en het Koninkrijk België betreffende de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken, U het volgende mede te delen :

De Regering van de Bondsrepubliek Duitsland wenst, in overleg met de Senaat van Berlijn, het Land Berlijn te betrekken bij de Overeenkomst tussen de Bondsrepubliek Duitsland en het Koninkrijk België betreffende de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken, en stelt de Belgische Regering dan ook voor de volgende overeenkomst aan te gaan :

« De Overeenkomst geldt ook voor het Land Berlijn, voor zover de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland niet binnen drie maanden na de datum van de uitwisseling der bekrachtigingsoorkonden aan de Belgische Regering een tegengestelde verklaring aflegt. »

Indien de Belgische Regering met het voorstel van de Regering der Bondsrepubliek Duitsland akkoord mocht gaan, zou, na de bevestiging van het onderhavige schrijven, een Overeenkomst tussen onze beide regeringen over het betrekken van het Land Berlijn bij de op heden ondertekende Overeenkomst tussen de Bondsrepubliek Duitsland en het Koninkrijk België betreffende de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken, worden beschouwd als zijnde tot stand gekomen.

Gelieve, Mijnheer de Ambassadeur, de verzekering mijner zeer bijzondere hoogachting wel te willen aanvaarden.

(get.) BERGER,
Directeur aan het Departement.

Zijn Excellentie Baron Hervé de Gruben,
Ambassadeur van het Koninkrijk België,
te Bonn.

Bonn, 30 juni 1958.

AMBASSADE
VAN
BELGIË

Mijnheer de Directeur,

Ik heb de eer de ontvangst te melden van het schrijven dat U mij heden heeft laten geworden en waarin U mij mededeelt dat de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland, in overleg met de Senaat van Berlijn, het Land Berlijn wenst te betrekken bij de op heden ondertekende Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken, en wenst met de Belgische Regering de volgende overeenkomst aan te gaan :

« De Overeenkomst geldt ook voor het Land Berlijn, voor zover de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland niet binnen drie maanden na de datum van de uitwisseling der bekrachtigingsoorkonden aan de Belgische Regering een tegengestelde verklaring aflegt. »

Ik heb de eer U mede te delen dat het voorstel van de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland de instemming van de Belgische Regering wegdraagt. Uw nota en het onderhavige antwoord zullen als overeenkomst van onze beide regeringen gelden om het Land Berlijn te betrekken bij de op heden ondertekende Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke zaken of in handelszaken.

Met de meeste hoogachting.

(get.) Baron de GRUBEN.

Aan de heer Directeur Dr. Hans Berger,
Directeur van de Juridische Afdeling
bij het Bondsministerie van Buitenlandse Zaken.